

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

DENTOSAN

NAJLEPSZA PASTA DO ZĘBÓW

0208

REPREZENTACJA BROWARU OKOCIMSKIEGO

w Częstochowie przy ulicy Zielonej 38, Nr. telefon 566,

Poleca na nadchodzące Święta znane ze swej jakości piwa okocimskie:

MARCOWE, EKSPORTOWE i PORTER

Do nabycia we wszystkich Restauracjach, Piwiarniach, Handlach win i wódek, tudzież w składzie.

Do czego doprowadzają strajki i lokauty?

Strajk węglowy w Anglii zakończył się po 7 miesiącach rzekomo zwycięstwem pracodawców, którzy złamali upór górników i zmusili ich do zarzucenia stanowiska, streszczającego się w myśl znanego oświadczenia rządu angielskiego: „Ani grosza mniej zarobków, ani minuty dłuższej pracy”. Zwycięstwo pracodawców wyda się jeszcze większe, gdy się zważy, co robotnicy na strajku stracili. Stracili przede wszystkim 7 miesięczne zarobki, — stracili wszystkie dawniejsze oszczędności, stracili nieraz swe ruchomości, które musieli sprzedać, aby zdobyć żywność dla siebie i rodziny. Niedosć na tem, stracili dobra o wiele większe z punktu widzenia ogólnej polityki robotniczej. Pan Frank Hodges, sekretarz międzynarodowego związku górników i b. minister w rządzie Mac Donalda poświęca sprawę strajku dłuższy artykuł, w którym stwierdza, że strajk oznacza dla angielskiego związku górników:

- 1) Utratę 7-godzinnego dnia pracy,
- 2) Utratę ogólną krajowej umowy zbiorowej w przemyśle węglowym,
- 3) Utratę płac minimalnych, ustalonych w r. 1924.

4) Utratę ogólnokrajowego związku zawodowego jako kontrahenta przy zawieraniu umów zbiorowych.

W tych warunkach możnaby przypuszczać, że w obozie pracodawców istnieje radość z odniesionego zwycięstwa, — zwycięstwa większego, niż można było kiedykolwiek przypuszczać. Tak jednakże nie jest, gdyż **przemysłowcy wiedzą, że i dla nich strajk był klęską**, której zdobyte korzyści w żaden sposób skompensować nie zdołają. Węglowy przemysł angielski stracił nie tylko 7-miesięczne zarobki, — nietylko ponosić musiał przez czas strajku liczne wydatki, związane z posiadaniem kopalni, a zupełnie nieprodukcyjne wobec bezrobocia, lecz utracił w znacznym stopniu rynki, które posiadał dotychczas. Na niejednym zagranicznym rynku zdołano się przekonać, że węgiel niemiecki, francuski czy polski **jest tańszy, a nie gorszy od angielskiego**, i w walce o rynki zbytu **klęskę angielski poniósł klęskę niepowetowaną**.

W tych warunkach mówić o zwycięstwie pracodawców właściwie nie można: Tak jak w wojnie między państwami w dzisiejszych warunkach **o obie strony zawsze są poszkodowane**, i tak i w walce między warstwami społecznymi o zwycięstwo jednej warstwy nad drugą trudno mówić. Wojny w stosunkach między państwami, a strajki i lokauty w stosunkach między kapitałem a pracą przestają być właściwym instrumentem walki, i tu i tam zaznacza się **powolne dążenie do polubowego lub rozjemczego załatwienia targów**.

Przeżyjemy obecnie w Polsce o-

kres niezmiernie doniosły z punktu widzenia społeczno-gospodarczego. Wolno mieć nadzieję, że wyjątkowo ciężkie przesilenie poinflacyjne dobiega końca. Budżet państwa jest wreszcie zrównoważony, — bilans handlowy po deficytach r. 1925 i po anormalnych

zniejszych galeziach przemysłu, — niespójnierność, która skazuje na nędzę przeważnie jedną warstwę społeczną.

W chwili obecnej akcja zmierzająca do zdobycia wyższych zarobków rozpoczęła się w obydwu wielkich zagłębiach węglowych, w przemyśle naftowym, w przemyśle włókienniczym bielskim, w licznych ośrodkach przemysłu metalowego. Że akcja ta nie jest akcją polityczną, jak niektórzy

aby **minimum egzystencji robotników** zapewnić, trudno jest prześądzać, być może, że zapowiedziana ankieta o produkcji kwestuje tę wyświeltli! Trzeba się liczyć z tem, że sprawa ta nie da się odrazu należyście rozstrzygnąć i że **zbyt wielkie podwyżki mogłyby ponownie wywołać bezrobocie**. W każdym razie przemysłowcy zrozumieć muszą, że na dłuższą metę nie może istnieć stan rzeczy, w którym niedostateczną organizację handlową i techniczną przemysłu, nadmierne częstokroć koszty administracyjne oraz nadmierną drożyznę kapitału pokrywają robotnicy. Sanacja jest tu niezbędna w interesie obydwu stron.

W interesie obydwu stron leży jednakże również, **aby sanacja ta mogła się odbyć bez wstrząsów, bez strajków i lokautów**. Na kierowników związków zawodowych tak jednej, jak drugiej strony spada dziś bardziej niż kiedykolwiek obowiązek w całym tego słowa znaczeniu mądrego postępowania. Modus vivendi między stronami znaleźć się musi i obie strony zyskają na tem, o ile ten modus vivendi ustalony będzie dobrowolnie i w sposób przewidujący.

Zwolennicy „próby sił” winni rzucić okiem na dzisiejsze położenie przemysłowców oraz robotników węglowych w Anglii, o ile chcą się przekonać, do czego doprowadzić może **wzajemny upór i zażęczenie**. Mamy wrażenie, że przykład angielski jest aż nadto wymowny i odstrasza-
Adros.

Przeżyłszy robota niemiecka

Stery kierownicze na Śląsku Opolskim nie szczeni trudów ni kosztów w ściganiu tak ze wszystkich zakątków Rzeszy, jak i z zagranicy tłumnych wycieczek, by rozwijać przy tej sposobności odpowiednią propagandę w dziedzinie problemu górnośląskiego.

Przyjęcia wycieczek naukowych, które się odbyły w ostatnich czasach, jak wycieczka kierowników komunalnych z Czechosłowacji, Węgier, Estonji i Finlandji w liczbie 26 osób, oraz przyjazd 470 landratów ze wszystkich powiatów Prus, służąc mogą jako ilustracja tej taktyki.

Przy tej okazji nadburmistrz m. Bytomia, dr. Knakrick, wygłosił wielki odczyt demonstracyjny licznymi fotografiami i mapami o skutkach podziału Górnośląska. „O nielogiczności” podziału Górnośląska z punktu widzenia gospodarczego „ponczyło” uczestników wycieczki przemówienie, wygłoszone w Zabru i Gliwicach, poczem Salomon, burmistrz m. Wrocławia, wystąpił z przemową, streszczającą się w tem, że musi nastąpić proces uzdrowienia Górnośląska, uwzględniający gospodarcze pretensje Niemiec. W stosunku z przed i po podziale Śląska wajemniczał gości dr. Lukaschek, członek niemieckiej Komisji Mieszanej, wysuwając należąca już do programu przyjęcia tezę o niepodzielności Górnośląska w tym duchu przemawiał również landrat von Ellerts-Nysa.

Zbliżono się świętu. Dzień radości się, że rodzice szykują na świętą prezenty i choinki, odwiezione błyskawicami i cukierkami. W ostatnich dniach przed świętami, waga się ożywienie w handlu, bowiem przygotowania świąteczne zapo-
Z tych przeto względów wydaliśmy dzisiejszy numer przedświąteczny w powiększonym formacie z obserwowanym uwzględnieniem działu handlowo-ogłoszeniowego.

nadwyżkach wywozowych pierwszego półrocza r. b., wywołanych zanikiem siły nabywczej ludności, nabiera cech zdrowej równowagi, stabilizacja pieniężna jest łącznie z pewnością; równocześnie dokonano się należyte wyrównanie cen produktów rolniczych i przemysłowych, co znakomicie przyczynia się do wzmocnienia siły nabywczej rynku wewnętrznego. W tych warunkach wolno mieć nadzieję, że rozpoczyna się okres pozytywnej i na zdrowych podstawach opartej gospodarki narodowej. Niemniej w tym naogół optymistycznie usposabianym położeniu istnieje jeden punkt ciemny: **niespójnierność płac robotniczych** niemal we wszystkich wa-

twierdzą, lecz jest akcja **wywołana nędzą szerokich mas robotniczych**, tego chyba uzasadnić nie warto. Wystarczy ustanowić minimalny budżet rodziny robotniczej i porównać ten budżet z płacami obecnymi, lub też porównać siłę nabywczą plac w Polsce i zagranicą.

Podwyższenie zarobków jest zatem niezbędne, o ile polskie życie gospodarcze ma się normalnie rozwijać, o ile niema się nadal rozwijać kosztem niszczenia najważniejszego czynnika produkcji. To przeświadczenie musi być punktem wyjścia dla rozwiązania obecnej sytuacji. Czy podwyżki, które przemysł dziś może przyznać, wystarczą do tego,

RORATY

U stropu chmury płynię cień,
A niżej w blask bogaty,
Łną światłem kościół,—noc, czy dzień
To Marji Świt — roraty!

Od rajszych, zda się, styszysz bram
Serafów czyste głosy:
„Niebios, roś spuszczcie nam,
Spragnionej ziemi rosy!”

Więc dążmy tam, z krótkiego snu
Tym chórem przebudzeni,
Pan woła nas: „O przyjdźcie tu,
Wy smutni — obciążeni!”

Jarżmo me słodsze jest nad miód,
Brzemie — nad pióra lżejsze,
Miłość nad wami zrobi cud,
O dusze najsmutniejsze!”

Brzmi stodoła organ, myśli rwie
Od ziemi — ponad światy, —
Niebios, roś spuszczcie w łnie,
Módlmy się — to roraty!

Najwyższą z świec — wstęg, kwiatów zwój
Otacza, chłonąc blaski;
To symbol — Marji przywdział strój,
Woła za nami: „Łaski!”

Ten szary, biedny, gwary tłum
Zmieniono w baranków rzeszę;
To rosa spada — Słychać szum
Z niebios, ku dusz pociesze. —

Rozbrzmiewa dzwonków srebrny dźwięk,
Pan do swojego ludu
Idzie — na duszę lek
I święta groza cudu —

Sprawuje wielką — z wielkich łask,
Rozkuwa ciała, szaty,
I duch w podniebny wzięta blask
Na wieczne — na roraty!

Bo żyjemy.

FIRANKI

W WIELKIM WYBORZE

na metry i odpasowane

OD 11⁰⁰ (ZŁ.) OKNO

oraz wiele nowości w welnach, jedwabiach i t. p.

Koldry pluszowe i watawone

od Zł. 25 do Zł. 140 za sztukę

BIELIŻNA DAMSKA I MĘSKA

Fabryki „WAWEL”.

CENY B. PRZYSTEPNE.

Sprzedają za gotówkę i na trzechmiesięczne spłaty.

Poleca:

JERZY CHOLEWICKI

ALEJA II-ga Nr. 23.

—0192

OGŁOSZENIE.

W dniu 6 stycznia 1927 r., o godz. 3 po poł. w I terminie o godz. 4 po poł. w II nieodwołalnym terminie, w siedzibie Stowarzyszenia Kłupców Polskich (III Aleja 54.), odbędzie się

Zwyczajne Walne Roczne Zebranie Sprawozdaw.

Członków Sekcji Kolonialno Spożywczej przy temże Stowarzyszeniu.

Porządek obrad następujący:
1) Zagajenie zebrania. 2) Wybór Prezydium. 3) Odczytanie protokołu z ost. Waln. Zebr. Sprawozd. 4) Sprawozdanie z działalności Zarządu Sekcji. 5) Wybory członków do nowego Zarządu. 6) Wolne wnioski.
Ze względu na ważność spraw, pożądanym jest jaknajliczniejszy udział członków.

Chcesz zainstalować sobie światło elektryczne, zwróć się do

BIURA TECHNICZNEGO

„PROMIEŃ” II Aleja Nr. 30, tel. 24.

Tanio, solidnie i na

NAJDOGODNIEJSZYCH WARUNKACH.

Kredyt dla drobnego przemysłu

musi czempredziej nasycić nasz rynek pieniężny.

Warszawa. — Kredyt wekslowy w Banku Polskim jest w znacznej części, gdyż w niespełna 30 proc., niewyżytkany, co świadczy niewątpliwie o zwolna ustępującej ciasnocie rynku pieniężnego. Dzięki przyplwowi kapitału zagranicznego, który interesuje się przede wszystkim wielkim przemysłem i górnictwem, stopa dyskontowa ulega powolnie, lecz trwalej niższe. Niestety, nie korzysta z tanioci kredytu drobnego i średniego przemysłu, o-

raz rękodzieło, które nadal napotyka w Banku Polskim i w państwowych instytucjach finansowych na trudności w dyskontowaniu weksli.

Kredyty w PKO, specjalnie dostępne dla tych sfer nie są wystarczające. Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z ministerstwem przemysłu i handlu opracowują obecnie zasady ułatwień i poparcia kredytowego dla średniego wytwórczości i obrotu, dotąd zdanych na lichwiarskie odsetki.

Litwa w przededniu wstrząszeń.

Prasa kowieńska z pierwszych dni grudnia przynosi wiadomości o artykuły, świadczące, że w Republice Litewskiej zanosi się na doniosłe wewnętrzne wypadki. Rząd obecny atakowany jest gwałtownie z dwóch stron: ze strony odsuniętej od władzy warjacko-pokołakozerkiej i faszystowskiej chadekiej litewskiej i ze strony żywiolów socjalnie rewolucyjnych, ożywionych psychiką komunistyczną.

I jedna i druga opozycja nie porzeka legalnej akcji politycznej i zapowiada gwałty i zamachy stanu.

Jak donosi „Lietuvos Zinios”, szef rządu zapowiedział, że wszędzie zamachy jak ze strony prawicy, tak i ze strony lewicy będą surowo złamane, że „rząd nie dopuści do zbrojnych występów” i że „powstania orężne będą tłumione siłą”. „Lietuva” stwierdza, że opozycja

chadecka zagrała w otwarte karty i na posiedzeniu sejmowym z dnia 12 b. m. zapowiedziała walkę do ostateczności: „postanowiła zwyciężyć lub zginąć”. Według „Lietuwy” i w jednym i w drugim wypadku „młodej, biednej Litwie zagraża niebezpieczeństwo”. Według „Lietuwy”, „przewrotne dążenia opozycji” popiera... rząd polski!

Organ opozycji „Rytas” oskarża rząd, że „gra z uczuciami patriotów litewskich”. „Cała Litwa, nie wyłączając jej najlepszych synów, którzy krwią własną wywalczyli ojczyznę” — protestuje przeciwko rządowi. „Dłużej tak być nie może! — wola „Rytas”, oskarżając rząd o — „szerzenie bolszewizmu i polonizację Litwy” — i pisze: „Obywatele, których prawa rząd siłami, upoważnieniami do zbrojnego powstania przeciwko niemu”.

Zapisujcie się na członków Tow. Przeciwwręźliwego

dzu i obecnie musi codziennie rano na własnych nóżkach, uzbrojonych w olbrzymie boty, odbywać długą i uciążliwą pielgrzymkę z Częstochowy na Zawodzie. Tego rodzaju wędrowki, zwłaszcza podczas obskurnej pogody, tak jak zniechęcają do zawodu nauczycielskiego, i wogóle do życia, że wprost od pewnego czasu przesładują ją manja samobójcza.

Pocieszałem ja, jak mogłem, że przecież nie zawsze o godz. 7-jej rano deszcz pada, że taka przechadzka na świeżym powietrzu bardzo dobrze wpływa na zdrowie i smakość kształtów, wreszcie usiłowałem ją przekonać, że Tow. „Uen” — jak skończy kanalizację, to miastu udzieli nowej pożyczki na urządzenie komunikacji tramwajowej — a wówczas ranne przejażdżki na Zawodzie nie będą wygładzać tak strasznie.

Jednakże słowa pociechy nie odniosły skutku. Rozgoryczona nauczycielka odparła z powątpiewaniem:

— Eh, tych dobrych czasów z pewnością nie doczekam!...

— W takim razie niech pani rzuci posadę i wyjdzie za mąż — rzuciłem w końcu najpoważniejszy atut.

Sfinksowo - kokieteryjny uśmiech roześnił na chwilę znękaną wyraz błędnej twarzyczki:

— Ale za kogo? O męża odpowiedniego dzisiaj jeszcze trudniej, niż o posadę. Nigdybym się nie zgodziła wyjść za mąż za starego niedołęcę, a znowu młodzi i przystojni kandydaci na małżonków zarabają tyle, że im samym załatwie pensja wystarczy na utrzymanie. To też nie kwapią się do małżeństwa, a ci co chętnie stanęliby na ślub-

nym kobiercu, to znów niestety, nie mają wcale żadnego zajęcia... Takie dziś czasy! — westchnęła z głębokim żalem na zakończenie swej tryady.

Z powyższej rozmówki wynika, że nawet takie cudne kwiatki wędną przedwcześnie w źle urządzonej oranżerii życia.

Ale w znacznie gorszym położeniu znajdują się obecnie bezrobotni. Pewien społecznik miejskowy opowiadał mi fakt następujący:

W mroźne popołudnie do portierni jednej z miejscowych fabryk wchodzi wygnędział i zniechęty mężczyzna. Wygrzewający się przy rozpalonej do czerwoności piecyku portier fabryczny zwrócił się opryskliwie do przybysza:

— Czego tam znówu chcesz? Przybyły nędzny człeczyna pochylił się z pokorą i wyjąkał nieśmiele:

— Chciałem poprosić o jaką pracę w fabryce...

— Mamu dosyć swoich robotników, niema żadnej pracy! — załatwił się krótko z interesantem portier.

Bezrobotny pozostał przez chwilę w tępej oślepieniu, wpatrzony błędnym wzrokiem w rozpalone piecyk. Ale portier, nie chcąc się wdawać w dłuższą pogawędkę z kłopotliwym gościem, po spiesznie wskazał mu dalszy kierunek drogi:

— No, no, trzeba wychodzić stąd, bo tutaj nie można urządzić postojów. Zniechęty nędzarz rzucił nienawistne spojrzenie w rumianą twarz portiera, przestąpił z nogi na nogę, a wtulając głowę w kołnierzy lekko kapociny i odwracając się ku drzwiom, rzucił przez zaciśnięte zęby befnesny wyrzut skargi:

Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią posługę drogim nam zwłokom męża i ojca...
1 p.

JOZEFA KRÓLIKOWSKIEGO
i okazali nam tyle serdecznego współczucia w naszym strapieniu, a w szczególności Zarządowi fabryki „Motty” i współpracownikom za bojną ofiarę na potrzeby pogrzebu, składamy z głębi serca plynące „Bóg zapłać”
1419 **RODZINA.**

**KAWĘ
HERBATĘ
KAKAO**

POLECA

LEON PIOTROWSKI

„MOKKA KAWA”

W CZĘSTOCHOWIE

II-ga ALEJA Nr. 24.

TELEFON Nr. 1.

— 0205

LEKARZ - DENTYSTA 1413

MICHAŁ GREJNIEC

I-ga Aleja Nr. 10. Telefon Nr. 3-50.

Przyjmuje codziennie od 9 r. do 7 w.

Choroby zębów i jamy ustnej.

ZĘBY SZTUCZNE.

— 0205

Kółka żelazne, Umywalnie,

Kółeczka dzieciinne, Bidety

Akc. Tow.

Konrad Januszkiewicz i S-ka

Platery stołowe i galanterja

J. Frągeta i Norblina.

Serwisy

stołowe, kawiane, mocca, do wina,

wódki i owoców.

Garńki, Rondle i patelnie alum.

Garnitury

Umywalniane, piśmiennie, tualetove.

Wyżmaczki, Maszynki do mię-

sa, Maszynki do naparzenia Ka-

wy, tace niklowe, moździerz,

Doniczki terrakotowe i t. p.

poleca w dużym wyborze

biuro „**Ćmielów**“ II-ga Aleja 42.

— 0205

— Ciężko jest żyć, psia krew!...

Takich obrazków rozdających w dzisiejszych czasach możnaby naszkicować mnogość niezliczoną.

A tymczasem w Warszawie odbywają się bez przerwy obrady komisji, pod komisji, sekcji, komitetów ekonomicznych, klubów, zarządów rad nadzorczych. Wszyscy radzą i konferują bez końca nad poprawą stosunków w kraju.

Ostatnio wicepremier Bartel na komisji oświatowej złożył wcale ciekawe wyjaśnienia w sprawie pożyczki zagranicznej:

„Znajdę się wnet w sytuacji — mówię: — że będę musiał wybrać z posterdy trzech panien, które mi się oświadczyły. Uroda ich zupełnie mnie nie obchodzi, a tylko będę patrzył na ich posag i warunki, na jakich mogłbym jak najpiękniej spędzić jakiś okres życia”.

Przyznać trzeba, że taki ściśle materialistyczny sposób zaprzyntowania się na konkury europejskich magnifik, może wyjść krajowi na wielki pożytek.

Co prawda w życiu prywatnym jednostek bardzo często posagi małżeńskie kością w gardle stają przyszłym małżonkom. Ale przecież państwo nie jest jednostką, a pożyczka zagraniczna nie jest posagiem, za który kraj nasz miałby się oddać w dozgonną niewolę.

Wkrótce zapewne dowiemy się bliższych szczegółów, jakie to panny europejskie oświadczyły się naszemu skarbowi. Ha, zobaczymy, może nam ten posag wyjść na pożytek i kurs dolaru przestanie nam wreszcie płać różną figle!

Acet.

Minister skarbu Czechowicz o sytuacji finansowej

Warszawa. — Na wczorajszym posiedzeniu komisji skarbowo-budżetowej senatu p. minister skarbu G. Czechowicz wygłosił dłuższe przemówienie, które trwało półtorej godziny, przedstawiając wyczerpująco stan finansowy państwa.

Pan Czechowicz zobrałował stan rzeczy na 1-szy stycznia r. b. jako wynik reformy walutowej, dokonanej w r. 1924 bez uprzedniego przygotowania gruntu. Streścić dalej dodatnie wyniki, osiągnięte w r. 1926, kładąc główny nacisk na zrównoważenie budżetu i nadwyżkę dochodów nad wydatkami za okres 11-miesięczny w wysokości 40 milionów zł.

Deficyt pierwszego półroczia w kwocie 71 mil. złotych został całkowicie pokryty i rok bieżący będzie zamknięty ze znacznym plussem.

P. Czechowicz uważa za swe zadanie przygotowanie gruntu dla pożyczek za granicą. Potrzebne są nie tyle pożyczki państwowe, ile dopływ kapitałów obcych do naszego życia gospodarczego w ogóle.

Drpływ kapitałów zagranicznych uzależniony jest przede wszystkim od równowagi budżetowej oraz od planowości naszych poczynań w zakresie gospodarstwa finansowego.

Dla uniknięcia w przyszłości niebezpiecznych eksperymentów, które tak ujemnie zaważyły na naszych finansach przyczyni się w ogromnej mierze powołanie rady finansowej, składającej z wybitnych znawców problemu finansowego, do których szerszy ogół ma zaufanie. Odnośny dekret Prezydenta Rzeczypospolitej został już ogłoszony.

Dalej p. Czechowicz przytoczył szereg cyfr, uzasadniających realność budżetu na r. 1927—28, który już został przez komisję budżetową sejm. rozpatrzone w drugim czytaniu.

Dalej p. minister zapowiada reformy podatkowe i wskazuje wyliczone swych zamierzeń w tym kierunku. Rząd zamierza zredukować kontyngens obecnego podatku majątkowego, wprowadzając jednocześnie stały podatek majątkowy, oparty na umiarkowanych stawkach.

W kwestii walutowej p. Czechowicz zaleca jaknajwiększą ostrożność i uważa za konieczną ustawową stabilizację złotego od dopływu znaczniejszych środków pieniężnych z zewnątrz.

Przemówienie p. ministra było utrzymane w tonie spokojnym i rzeczowym.

Podwójny memoriał Kemmerera.

W „Dzienniku Bydgoskim” czytamy: Wiadomość o wpadnięciu na trop szajki szpiegowiskiej, która ma także na sumieniu wykradzenie z biur Ministerstwa Skarbu memoriału Kemmerera o stanie majątkowym Polski, nie przeznaczony do ogłoszenia, musi wywołać poważne rozważania. Dopełnienie nikczemny wypadek ujawnił istnie nie podwójnej buchalterii sprawozdań rzeczoznawców amerykańskich. Jedne wyciągi miały być przeznaczone dla publiczności, a drugie dla ściśle wtajemniczonych osób, stanowiły zatem sekret urzędowy. Złodziej zdarł z niego pieczęć i sprzedał obcemu mocarstwu. Od lata ludzono nas ciągle, że całokształt uwag komisji Kemmerera doczeka się druku, aby powszechność mogła się przekonać o położeniu kraju w oświetleniu bezstronnych, cudzoziemskich spostrzegaczy, nie przepuszczonych zatem przez przyrząd uprzedzeń, walk stronnictw i ubocznych wpływów. Z ogłoszeniem memoriałów nie kwapiono się dotąd.

Pierwszy „Dziennik Bydgoski” podał szczegółowe streszczenia niektórych rozdziałów dużej pracy, a w ślad za nim, chociaż dopiero po pewnym czasie, poszedł tygodnik „Ster”, organ byłego premiera A. Ponikowskiego. Memoriały nie były zatem już nadal zaklętym Sezamem, zamkniętym na

wszystkie spusty, ale nęcącym rękopisem, którego wolno się było dotknąć swobodnie. Nie wiadomo, czy i kiedy ujrzy światło dzienne owoc zachodów amerykańskich. Pono czuwanie nad wydawnictwem polecono opiece znanego ekonomisty, prof. A. Krzyżanowskiego z Krakowa. Szkoda zatem, że spóźnienie się odbierze dzieła rumieńskie świeżości.

Koszta przedsięwzięcia są zbyt wielkie, aby odpiekać przysuszone gran-

ki. Po kradzieży w Ministerstwie Skarbu, przyszłe wydawnictwo będzie zamarym płodem, zanim zalegnie pulki księgarskie. Każdy powie mimowoli, że istnieją dwie prawdy: jedna dla władz odpowiednich, druga dla ogółu. Otóż ogół intryguje niewątpliwie więcej opinia zakapturzona, a ta jawna, dla niej spreparowana, wyda się obecnie sztuczna i nierzeczywista... Kradzież splatała psikus niedogodnego. W. K.

Rewolucja wojskowa na Litwie

B. prezydent republiki Smetona zajął na czele wojsk Kowno i aresztował rząd

Warszawa. — Wczoraj o godz. 3-ciej w nocy wybuchła rewolucja w Kownie. Prezydent republiki litewskiej Grinius wraz z ministrami został aresztowany w swym pałacu.

Władzę objął Smetona, który komendantem Kowna mianował natychmiast fašystę litewskiego Grigaliunas-Głowackis.

W ciągu dnia Smetona ogłosił się dyktatorem. Wojska w znacznej większości przeszły na jego stronę. Na całej Litwie ogłoszono stan obłężenia.

Smetona był pierwszym prezydentem Litwy, ostatnio stał na czele partii inteligencji, t.zw. „Pažanga” (Postęp). Jest on zwolennikiem oparcia Litwy o Niemcy. Natomiast uchodzi za bezwzględnie wroga Rosji i Polski, oraz związków państw bałtyckich.

Jeszcze niedawno występował Smetona w parlamencie kowieńskim za przyłączeniem Włna do Litwy. Po zawarciu traktatu sowiecko-litewskiego Smetona występował przeciw ratyfikacji

tego traktatu, uważając, że nie zabezpiecza on należyte pretensji Litwy do Włna.

Linie telefoniczne z Kownem są przerwane, tak że wiadomości do Warszawy idą przez Kłajpedę. W ciągu dnia dzisiejszego spodziewane jest ogłoszenie odezwy, która ma m. in. zawierać ustęp odnoszący się do Włna. Ludność jest podburzana przeciw Polakom.

Smetona przechodził w ostatnim czasie różne fazy w polityce. Ostatnio zdawał się pod silnym wpływem oficerów filogermanskich i niewątpliwie działał po linii irredenty wojskowej.

Według wiadomości, jakie nadeszły do Warszawy, na razie nie sprawdzonych i które też należy przyjąć krytycznie, podobno w miejscowościach Tejszy i Szawie wybuchnąć miały w związku z zamachem Smetony krwawe rozruchy komunistyczne.

Kilką pułków kawalerji podniósł bunt i wywiesiło hasła komunistyczne.

Antypolskie ostrze przewrotu w Kownie

Zamach kowieński zrodził się w Berlinie

Warszawa. — Wiadomość o wybuchu rewolucji na Litwie Kowieńskiej wywołała w turtejszych kołach politycznych duże wrażenie, mimo, że już od kilku dni krążyły wiadomości, że zamach taki grozi.

Przedstawiciele tutejszego korpusu dyplomatycznego informowali się nader żywo w M. S. Z. o przebiegu i przyczynie wypadków na Litwie. Wielkie zwłaszcza zainteresowanie w tym względzie okazywali przedstawiciele Anglii i Francji.

Na uwagę również zasługuje fakt że zorientacji tutejszych korespondentów zagranicznych, którzy wypadkami kowieńskimi były najwidoczniej zaskoczeni.

Według nadeszłych do Warszawy do tej pory urzędowych wiadomości, moty wem zamachu był m. in. protest przeciw fitorosyjskiej polityce rządu Szezwiciusza, oraz protest przeciw zbyt jakoby liberalnemu stosunkowi tego rządu do mniejszości narodowych na Litwie, a szczególnie do Polaków.

Jest rzeczą zrozumiałą, iż jak zwykle w takich wypadkach, poczęły kursować w stolicy zgola fantastyczne niekiedy pogłoski na temat dalszego rozwoju wypadków w Kownie. Pogłoski te są oczywiście całkowicie bezpodstawne, zwłaszcza jeżeli idzie o ustosunkowanie się rządu polskiego do tychże. Rząd polski śledzi ze spokojem osta-

tnie wypadki na Litwie, ponieważ przy puszcza, że Litwini nie pozwolą sobie na żadne ekscesy w stosunku do nas.

Kierownicze czynniki państwowe nie okazywały zbytbyj aktywności w ciągu dnia wczorajszego wobec zaszłych wypadków na terenie kowieńskim, odkładając rozważanie tychże wypadków do czasu, gdy wiadomości z Litwy będą bardziej szczegółowe i pozwolą na należyty ich ocenę.

Premjer Marszałek Piłsudski zaprosił wczoraj na godzinę 12-tą w nocy do Belwedera ministra Zaleskiego.

W kołach politycznych stolicy panuje opinia, iż ostrze wypadków kowieńskich zwrócone jest przeciw Polsce i polskiej ludności na Litwie. Przeważa opinia, iż kowieński zamach stanu zrodził się w Berlinie. Podkreśla się z naszym fakt, iż Smetona, który — jak wiadomo — jest Polakożercą, pozostał wai zawsze w bardzo ścisłych stosunkach z Niemcami. Należy przypomnieć iż w Tarybji prowadził wybitnie germanofilską politykę. Poza tem Smetona jest osobistym nieprzyjacielem obalonego szefa rządu Szezwiciusza.

Charakterystycznym jest, że gros wiadomości, jakie nadeszły do Warszawy o wypadkach kowieńskich szły via Berlin. Podejrzenie też wygłada, iż Berlin w tych wiadomościach akcentuje je aż nazbyt dobitnie antysowiecki charakter rewolty kowieńskiej.

Ziemskiego, Smetona był wydawcą pierwszego litewskiego pisma „Wiljaus Zinjos” (jeszcze przed wojną) o kierunku radykalnym pod względem narodowym i społecznym, a później gazety „Viltis” (Nadzieja). Smetona wydał swoją „Viltis” aż do obsadzenia Włna przez Niemców w r. 1915.

W roku 1917 brał on udział w założeniu słynnej litewskiej „Tarybji”, organizacji niepodległościowo-litewskiej, powstałej za zezwoleniem i zgodą okupacyjnych władz niemieckich, został wybrany jej prezydentem, a w lutym 1918 roku ogłosił w imieniu tejże Tarybji niepodległość Litwy.

Po wyparciu niemieckiej okupacji, Smetona przez czas dłuższy bawił w Berlinie i w Skandynawji jako reprezentant interesów państwowo-litew-

Roman Dmowski

Wielki patriota polski, przywódca Związku Ludowo-Narodowego, który ostatnio, złożył stronnictwo Obozu Wielkiej Polski.

skich a 4 kwietnia roku 1919 został przez też samą Tarybę wybrany „prezydentem państwa litewskiego”. Z tego stanowiska ustąpił w czerwcu roku 1920, poczem był czynny nowu jako dziennikarz w szeregu pism litewskich.

Po roku 1920 Smetona tylko dwukrotnie występował czynnie w politycznym życiu litewskim: w roku 1921, jako przewodniczący komisji dla ustalenia granic pomiędzy Litwą a Łotwą, i w roku 1923, jako komisarz rządu w Kłajpedzie (Memli), po uśmierzeniu przez Litwinów tamtejszego powstania niemieckiego.

Do sejmii ustawodawczego litewskiego Smetona nie kandydował, do pierwszego zaś i drugiego sejmii zwykłego nie był wybrany. Wszedł dopiero do trzeciego sejmii, wraz z dwoma jeszcze tych samych zapartywań politycznych radykalnymi „ludowcami”, tworząc małą frakcję.

TELEGRAMY

Manifestacja kolejarzy przeciw dyktaturze.

Królewiec. W ostatniej chwili doszły, że robotnicy kolejowi manifestowali przeciwko rządowi Smetony. Ten jednak wysłał przeciwko manifestantom oddziały karabinów maszynowych, które zatrzymały pochód, a pozatem delegata swego, działacza robotniczego Lewicjusa, który imieniem dyktatora oświadczył, że prawa robotnicze będą szanowane i że natychmiast będzie wypłacona zapomoga dla robotników. Do zajść nie doszło.

Faszyści litewscy.

Królewiec. Prawicowe partie litewskie wniosły do sejmii nagły wniosek w sprawie aresztowania przywódcy fašysty litewskiego—Głowackiego. Nagłośni wniosek przyjęto, przyczem doszło do burzliwych scen.

Charakterystyczne jest zachowanie się posłów kłajpedzkich, którzy po bezowocnych aresztowaniach z premierem Szezwiciuszem w sprawie polityki litewskiej w Kłajpedzie, przechodzą na stronę prawy. Podczas głosowania nad ogłoszeniem wniosku w sprawie Głowackiego, kłajpedzianie wstrzymali się od głosowania. W innych zaś sprawach frakcja kłajpedzian-głosowała wspólnie z prawicą.

Ołbrzymia większość wojska i urzędników po stronie Smetony.

Królewiec. Wedle tutejszych informacji, udzielonych przez sfery litewskie, ołbrzymia większość wojska i urzędników stanęła po stronie dyktatora Smetony.

Komunikacja z Litwą jest przerwana. Dziennikarze amerykańscy, którzy próbowali wyjechać na Litwę, dotarli tylko do Tyłży, gdzie ich zatrzymano. Skomunikowali się telefonicznie z szefem sztabu wojsk Smetony, który im oświadczył, że na razie ze względu na

KSIĄŻKI BUCHALTERYJNE

i do buchalterji amerykańskiej gotowe i na zamówienia. Wszystkie przybory biurowe i kancelaryjne. Największy wybór! Ceny niskie! Obsługa szybka i uprzejma. Sklep „GOŃCA” II Aleja № 26. — Tel. 50.

spokój w kraju nie może na wjazd obcych pozwolić.

Komunikat niemiecki o wynikach Genewskich.
 Berlin. Biuro Wolfa ogłasza komunikat najwidoczniej inspirowany, który wyraża nieukrywane zadowolenie z wyniku obrad genewskich, chcąc się sukcesem Niemiec, a szczególnie uznaniem stanowiska Niemiec w sprawie protokołu inwestycyjnego i ostatecznym zwycięstwem niemieckim, mimo trudności, stawianych przez Paryż w sprawie wycofania wojskowej komisji kontroli z terytorium Rzeczy. Komunikat wyraża również nadzieje, że rokowania dyplomatyczne w sprawie fortyfikacji na wschodnim pograniczu Niemiec oraz w sprawie wywozu artykułów wojennych doprowadzą do pomyślnego wyniku. Największą swą na dzieje enuncjacją Biura Wolfa pokładając w możliwości oddania niezałatwionych jeszcze zagadnień do decyzji haskiego Trybunału.

Niemcy zapraszają Ligę Narodów do Berlina.
 Berlin. Według informacji genewskiego korespondenta „Vossische Zeitung”, marcowa sesja Ligi Narodów odbędzie się w Genewie. Natomiast czwarta sesja Ligi zebrałaby się prawdopodobnie w Berlinie.

Nowe posunięcie włoskie na Bałkanach.
 Londyn. „Daily Telegraph” donosi, że ze strony Włoch czynione są nowe usiłowania w Atenach, aby doprowadzić do zbliżenia włosko-greckiego.
Nadzwyczajne wrażenie w Paryżu.
 Paryż. Wczorajsza dyskusja w niemieckim Reichstagu wywołała w paryskich kołach politycznych nadzwyczajne wrażenie.

Ze strony zbliżonej do rządu wskazuje na to, że rewelacje socjalnego demokracji Scheidemanna usprawiedliwiają obecnie przed całym światem stanowisko Francji odnośnie do kontroli produkcji wojennej Niemiec i co do uzyskania do stałych gwarancji przed opróżnieniem obsadzonych terenów.
 Kilka dzienników wskazuje na to, że zbliżenie francusko-niemieckie nie znalazło na wczorajszej dyskusji. — Widoczna przewaga elementów prawicowych w Niemczech wywiera logicznie silny wpływ na stosunki między obu państwami.

Wojna domowa w Chinach
 Szanghaj. Potwierdza się wiadomość, że wojska kantońskie, posuwając się od strony prowincji Kuang Si, zajęły Hankou. General Szuang-Fang, gubernator prowincji Kiang-Su, ustanowił główną linię obronną około Ka-Sing, o 80 km. na południe od Szanghaju.
 Londyn. — Times — donosi z Hankou, że wojska kantońskie zajęły miasta Iczang i Han-Si.

Wedle informacji „Daily News” z tego miasta, rokowania prowadzone przez posła angielskiego z przedstawicielami rządu kantońskiego nabrały na duże trudności. Poselstwo angielskie poleca w swym raporcie usilnie wycofanie w kierunku portów wszystkich czolowych oddziałów angielskich oraz odjazd kanonierki angielskiej.

Anglia a rząd kantoński
 Londyn. „Daily Telegraph” donosi, że rokowania pomiędzy posłem angielskim w Chinach a rządem kantońskim nie doprowadziły jeszcze do żadnego rezultatu. Minister spraw zagranicznych rządu kantońskiego domaga się uznania swego rządu za jedynego kierowniczego rządu chińskiego.

F. BABCZYŃSKI
 Częstochowa ul. Kościuszki 11.
 Sprzedaż skór twardych, miękkich, przyborów szewskich i wielki wybór form do obuwia najnowszych fałszywych fabryki „Formiarni”, oraz wielki wybór sandałów.

LI, CO NIE WIEDZA — bezwzględnie przepłacają przy kupnie wełnianego sreka, pulawera, kamizelki, reform, półcuch i rękawiczek, jedynie tylko w **WYTWÓRNI FELIKSA KOWALSKIEGO** ul. Kościuszki 23, stosuje stale zasady: **Ceny najniższe. Gatunki najwyższe.**

Wielki wybór kwiatów doniczkowych kwiatnych i liściastych przygotowane na święta
S. JASTRZĘBSKI
 Zakład Ogrodniczy, II Aleja 22, Tel. 56

Cukiernia i Fabryka „VERSAL”
 W CZĘSTOCHOWIE, II, ALEJA 28, tel. 72
 poleca na nadchodzące święta: Torty, Babki, Strucle makowe, maslane, migdałowe, orzechowe i inne oraz pierunki własnego wyrobu w najlepszym gatunku po 4 zł. za kilo
SPRZEDAŻ HURTOWA I DETALICZNA.

CUKIERNIA A. BŁASZCZYŃSKI
 w Częstochowie, ul. Panny Marii Nr. 13. Tel. 276.
 Poleca na święta Bożego Narodzenia znane z dobroci swoje wyroby: torty, strucle w różnych odmianach. Pierniki własnego wyrobu i różne ozdoby choinkowe. Uprasza się o wcześnie zamawianie. **Codziennie** od godziny 6, w niedzielę od 5-ej po południu
 Koncerty znakomitego kwartetu i dancingi. Od godziny 8-ej wieczór koncerty radiowe w oddzielnej sali.

Z Towarzystwa Przeciwegruźliczego w Częstochowie

W ub. piątek odbyło się IV posiedzenie Zarządu Częstochowskiego Towarzystwa Przeciwegruźliczego pod przewodnictwem Dra K. Rożkowskiego.

Na wstępie obrad przewodniczący Dr. K. Rożkowski zawiadomił zebranych, że Prezydium Zarządu zwróciło się z prośbą o udzielenie pomocy Częstochowskiemu T-wu Przeciwegruźliczemu do Departamentu Zdrowia Min. Spr. Wewn. oraz do Ogólnego Związku Przeciwegruźliczego w Warszawie. Od Związku Przeciwegruźliczego nadeszła już odpowiedź. Związek wita powstanie nowej placówki do walki z gruźlicą i wyraża gotowość stużenia wszelką pomocą i poparciem o ile T-wo nasze zechce przystąpić do Związku w charakterze członka. Przystąpienie do Związku pociąga za sobą przelanie na rzecz Związku 5 proc. wpływów T-wa. Ze względu jednak na niezbędnosć skoordynowania walki z gruźlicą w całym Państwie i nadanie tej walce jednolitego kierunku, przewodniczący uważa za wskazane przystąpić do Związku. Po ożywionej dyskusji uchwalono przystąpić do Związku Przeciwegruźliczego.

Następnie odczytano odezwę Związku Przeciwegruźliczego w sprawie otwarcia w Warszawie z dniem 10 stycznia 1927 r. bezpłatnych kursów 6-tygodniowych dla wywiadowczyń-pielęgniarek. Kursy te mają przygotować odpowiednią personel pomocniczy dla przychodni i szpitali przeciwegruźliczych. Uchwalono wysłać na kursy 1-2 kandydatki od Częstochowskiego T-wa Przeciwegruźliczego.

Następnie skarbnik T-wa Dyrektor P. K. Ch. p. Wojciech Miłkowski podał do wiadomości, że w chwili obecnej

W-wo liczy już 153 członków. Przyjmując pod uwagę, że T-wo istnieje dopiero 2 miesiące, liczba ta pozwala przy widywać dalszy pomyślny rozwój Towarzystwa.

W związku z uruchomieniem w bliskiej przyszłości Przychodni Przeciwegruźliczej, jednym z zadań której jest usuwanie z przedłużonych mieszkań chorych na ciężką niebezpieczną dla otoczenia formę gruźlicy, uchwalono zwrócić się do Magistratu z prośbą o wybudowanie poza miastem baraków dla ciężko chorych gruźlikiem. Jednocześnie Dr. K. Rożkowski zaznaczył, że należałoby wyremontować nieczynny obecnie pawilon w szpitalu na Zawodziu i przeczycić go dla leczenia chorych na cięższe postacie gruźlicy.

Wobec tego, że na terenie Częstochowy prócz T-wa Przeciwegruźliczego (walkę z gruźlicą prowadzi też miejscowy oddział Tow. Ochr. Zdr. — dla skoordynowania działalności obu Tow. wyłoniono komisję w osobach: Dr. K. Rożkowskiego, dr. K. Okusko, i mec. Sz. Pohorille. Zadaniem komisji będzie ustalenie wspólnie z delegatami T. O. Z. finji wytyczonej w sprawach zasadniczych, a przede wszystkim w sprawach związanych z wystąpieniem tych Tow. do Władz Państwowych i Samorządowych.

Sekretarz dr. Ad. Borkowski zawiadomił, że T-wo nie może liczyć na pomoc Sejmiku Częstochowskiego w tym roku, gdyż budżet Sejmiku na rok bieżący jest już zamknięty. Jednakże pan Starosta żywo interesuje się działalnością T-wa i sprawę pomocy dla T-wa obiecał przedstawić Sejmikowi do uchwalenia w projekcie budżetu na rok 1927-28.

Prolongata kredytów niemieckich dla Sowiec.
 Belin. Ponieważ Sowieci nie wycofali kredytu 300 milionów marek w Niemczech, rząd niemiecki zgodził się na przedłużenie terminu, w którym rząd sowiecki będzie mógł korzystać z kredytu poza koniec stycznia. Do współpracy wciągnięto także syndykata holenderski z 30 milionami guldenów.

Czechy się zbroją.
 Praga. Parlament czechosłowacki postanowił przeznaczyć rocznie 350 milionów koron na zakup nowej broni palnej, materiałów potrzebnych do wytwarzania gazów wojennych, niezależnie od innych sum, przeznaczonych na cele wojskowe, które w roku przyszłym wyniosą 1,400 milj. koron.

Zbrojenia amerykańskie
 Londyn. „Times” donosi z Waszyngtonu: Słownie do zapowiedzi w orędziu prezydenta Coolidge’a do Senatu, rząd przedłożył Senatowi wniosek powiększenia wojskowej floty na powierzenie. Wniosek ten przewiduje budowę 33 eskadr bombowych w ciągu roku. Flota wojskowa-morska powiększona być ma o 11 jednostek.

2 miljardy marek złotych deficytu.
 Berlin. Według statystyki min. skarbu dochody Rzeczy zmniejszyły się w listopadzie w porównaniu z październikiem z 74,134,098 marek na 62,529,456 marek. W pierwszych 11 miesiącach br. wpłynęło do kasy państwowej Rzeszy 4,725,939,371 mk., a ponieważ preliminarz dochodów w ciągu roku miał wynieść w Niemczech 6,555,300,000 mk. należy się przeto liczyć z poważnym deficytem.

Stresemanna i Mussoliniego w jednym miejscu poln. Włoch.
Powstanie wojskowe w Portugalji.
 Lizbona. W południowej Portugalji wybuchło powstanie wojskowe. Rząd wysłał silne oddziały celem stłumienia tego powstania.
Cook wysła dzieci do Rosji.
 Moskwa. Cook, przywódca górników angielskich, oświadczył, iż wysłał troje swych dzieci do Rosji, aby się tu nauczyły gruntnie komunizmu.

Sensacyjny wynalazek Amerykanina.
 Nowy-Jork. — Aleksanderson z towarzystwa General Electric et Radio Corporation” donosi, że wynalazł maszynę, która umożliwi faktycznie widzenie na odległość. Aparat ma nazwę „Televizion”. Dostarcza on obrazów wedle ogólnych zasad nowoczesnej radiotelegrafii, a to pracując sprawnie, albowiem przesyła na sekundę 16 obrazów. Próby z tym aparatem na odległość 700 kilometrów i długości fali, która leży między 20 a 21, udają się zupełnie.

Major policji — włamywaczem
 Amsterdam. Pisma poranne donoszą o sensacyjnym aresztowaniu włamywacza w Dordrecht w Holandji, który, jak się później okazało, był majorem policji. W czasie swych wyjazdów poznawał bogatsze domy a wieczorem okradał je.

Nowa awantura na odczycie Wieniawy-Długoszowskiego.
 W ub. wtorek odbył się w Warszawie odczyt P. Tadeusza Wieniawy-Długoszowskiego, redaktora „Wolności” na temat: „Wielka Polska”. Gdy prelegent w pewnym momencie wyraził się szorstko o Dmowski, zareagowano na sali burzliwymi protestami. — Część zebranych powstała i odśpiewała hymn narodowy. Zwolennicy Długoszowskiego rzucili się na demonstrowantów, a on sam wyjął z kieszeni rewolwer i zaczął nim grozić. Wywiązała się walka, w wyniku której potulczono szyby i połamano krzesła. — Kilka osób odniosło ciężkie obrażenia. Policja rozdzieliła walczących i dokonała aresztowań.

Wobec czego prelegent nie mógł dokończyć zaledwie rozpoczętego odczytu.

Sekretarz konsulatu złodziejem.
 Łódź. W dniu wczorajszym zbiegł z Łodzi sekretarz konsulatu austriackiego w Łodzi Stolberg, zabierając z sobą znaczną gotówkę konsulatu. Dwa tygodnie temu Stolberg wysłał żonę do Sowiec. Istnieją przypuszczenia, że sekretarz konsulatu austriackiego Stolberg zbiegł do Sowiec.

NA ŚWIĘTA
 Zawiadomiam Sz. Klientów, iż mój skład jest stale zaopatrzoney w najlepsze
gatunki śledzi
 Pe cenach najprzystępniejszych Proszę przyjść i przedkonać się
 z Z poważaniem
L. LEWKOWICZ. Skład śledzi
 Częstochowa, I-sza Aleja Nr. 2 (róg rynku w podwórzu). 1432

Niniejszem uprasza się o zawiadomienie Stanisława Hłondowicza mieszkającego na Kłobucka o miejscu pobytu lub u Anieli z Dędelów Hłondowiczowej lat 27 która od sześciu lat wyjechała i prawdopodobnie mieszka w Polsce.

Dr. PAWEŁ BRONIAŃSKI
 Choroby skórne i weneryczne. Leczenie światłem i elektrycznością. Ordynuje obecnie od 9-12 i od 4-8. Panie od 12 i Częstochowa, ul. Panny Marii Nr. 21.

Ogłoszenie.
 Sekwestator przy Urzędzie Skarbowym posiada i opłat skarbowych w Częstochowie, podaje do wiadomości publicznej, że w celu ścisłego nadzoru nad działalnością Kłobucka z dnia 23. XII. 1926 r. o godzinie 10 rano, przy ul. Staszkińskiej Nr. 15, dla sprzedaży ruchomości należących do P. Kłobucka Józefa na pokrycie zaległych podatków, a mianowicie: 1 bryczka, 1 koń z uprzęgą, 1 platforma, 1 wóz i kompletne urządzenie fabryki wódek.
 Sekwestator wzywa licytantów o stawienie się w oznaczonym terminie z gotówką. Częstochowa, 18 grudnia 1926 r.
 Sekwestator **Kozmiński.**

Z dnia

Cieszymy się wszyscy nadzieją,
Ze skończą się chude czasy,
Bo z zagranicznej pożyczki
Wpłyną dolary do kasy.

Rząd sprolonguje podatki,
Krań się otrząsnąć z biedy...
Wszystko pomysłynie się skończy,
Lecz proszę odgadnąć — kiedy?...
Ae.

KRONIKA

Nadchodzą uroczyste i radosne święta Bożego Narodzenia. Za kilka dni już składać sobie będziemy życzenia przy opłatku, zasiądziemy do stołu wigilijnego, rozjarzą się w licznych domach przystrojone choinki i ogarnie nas nastrój pogody i wesela.

Niestety, nie wszędzie zagości ten radosny nastrój i nie wszyscy mieć będą sutą wieczerzę wigilijną. Są ludzie, którym zabraknie kawałka chleba na dni świąteczne. W przedświątecznej krzątaninie zapomnieć o nich nie możemy. Nie możemy zapomnieć o bezdomnych dzieciach i sierotach, o inwalidach pracy, bezrobotnych i kalekach, którzy przeżywają najmutniejszą dolę niezawinionego ubóstwa. Niepodobna do tego dopuścić, aby ci ludzie, nekani rozpaczą, obarczeni rodzinami, byli pozbawieni kęsa stawy w dzień narodzin Zbawiciela Świata, który nakazał bliźniego miłować i nakarmić głodnego.

Muszą to uczynić ci, których los w lepszym położeniu postawił. Ci, co bez troski myślą o nadchodzących świętach. Nieco pamięci i dobrej woli wystarczy, aby nie było głodnych w dni świąteczne. Niechaj więc wszyscy zamożniejsi mieszkańcy Częstochowy, jak co roku, teraz już pospieszą z darami świątecznymi dla dzieci w Zakładzie dla bezdomnych i w Arcybractwie na Jasnej Górze, dla inwalidów, paralityków w Schronisku św. Antoniego, starców w przytulku, bezrobotnych i t. d.

Niedolę tych biedaków gorąco polecamy sercu społeczeństwa.

Wszelkie ofiary w gotówce i w naturze przyjmuje Redakcja „Gońca Częstochowskiego”, III Aleja 52 lub II-ga Aleja 26.

Nasz numer świąteczny. Świąteczny numer „Gońca Częstochowskiego” wyjdzie w czwartek o zwykłej porze — ilustrowany, w zwiększonej objętości.

Ponieważ zwykle do numeru świątecznego napływa większa ilość ogłoszeń i to przeważnie w ostatniej chwili, przeto ze względu technicznych prośmy zainteresowanych o jak najwcześniejsze nadesłanie tychże lub komunikatów do świątecznego numeru. Dostarczenie w ostatniej chwili tekstu ogłoszeniowego naraża nas na opóźnienie numeru, powodując niekiedy złą korektę lub pominięcie tegoż. Tymczasem zamieszczenie ogłoszenia w piśmie tak poczytnym, jak nasze, które czyta cała Częstochowa, przyniesie może ogłaszającemu się niezawodną korzyść.

Uroczystość gwiazdkowa w Straży. Tradycyjna uroczystość dzielenia się opłatkiem i wspólna wieczerza wigilijna członków Straży Ognierzy Ochotniczej odbędzie się w czwartek, dnia 23 bm.

Posiedzenie Komitetu Gwiazdki dla żołnierza. We wtorek, dn. 21 o godz. 8 wiecz. w Magistracie pokój 16 odbędzie się posiedzenie Komitetu Gwiazdki dla Żołnierza. Na posiedzeniu omówiona będzie sprawa rozdawania upominków gwiazdkowych oraz sprawa urzędzenia wspólnej wieczerzy wigilijnej w formacjach wojskowych.

Bacznosc!! Ramy PRACOWNIA RAM P. KRET

w Częstochowie, ulica Mała 16.
Duży wybór ram. złote, oksydowane, poliutrowane do obrazów, portretów, fotografii i t. p., jak również posiadamy oprawione obrazy widoki (landszalft) i lustra tania, bo sam składam
Proszę wyciąć i zachować.
—1431

Rezolucja delegatów miast

w sprawie robót kanalizacyjnych Tow. „Ulen“.

W biurze Związku miast polskich w Warszawie odbyła się czterodniowa konferencja uczestników wycieczki do Częstochowy, Lublina, Piotrkowa i Radomia, celem zapoznania się ze stanem robót inwestycyjnych, prowadzonych w tych miastach przez amerykańskie Tow. „Ulen and Co“.

W konferencjach tych wzięli udział przedstawiciele min. spraw wewnętrznych, robót publicznych i komunikacji, prezydenci miast i in.

Uchwalono jednomyślnie rezolucję: 1) celowość robót iawestycyjnych, podjętych przez Częstochowę, Lublin, Piotrków i Radom w zakresie budowy wodociągów, kanalizacji, rzeźni i hal targowych, uznano za bezspornie uzasadnioną zarówno ze względu na doniosłe zdrowotne znaczenie tej inwestycji, jak też wobec wysoce anty-sanitarnych warunków, w których miasta te były, 2) materiały użyte przy robotach uznano w ogólności za odpowiednie.

O gwiazdkę dla Korpusu Ochrony Pogranicza. Jak już donosiliśmy, Stow. „Rodziny Wojskowej” podjęło w tym roku akcję, mającą na celu urządzenie gwiazdki dla żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza.

Apelujemy przeto gorąco do społeczeństwa o składanie darów w naturze i gotówce dla obrońców naszych rubieży, dla tych żołnierzy naszych, którzy samotnie i daleko w polu spędzą święta i tem więcej wdzięcznym sercem ocenią pamięć społeczeństwa.

Wszelkie datki w gotówce i naturze składać można bezpośrednio w Sekretariacie Komitetu gwiazdkowego (gmach Komendy miasta) lub też w Administracji „Gońca Częstochowskiego“.

Przypiszenie rekrutów rocznika 1905. Dzisiaj, w niedzielę, odbędzie się uroczystość za przysiężenia wcielonych ostatnio do szeregów rekrutów rocznika 1905. — O godz. 9-ej rano odprawione zostaną dla rekrutów i żołnierzy starszych roczników nabożeństwa: w katedrze św. Rodziny dla katolików, w kościele ewangelickim dla ewangelików i w synagodze dla rekrutów wyznania mojżeszowego.

Po raporcie który odbierze generał Dąbkowski, odbędzie się o godz. 10-jej rano na placu magistrackim ceremonia zaprzysiężenia rekrutów, ustawionych na lewych skrzydłach oddziałów. Przysięgę od rekrutów wybiorą duchowni poszczególnych wyznań, poczem dowódcy oddziałów wygłoszą krótkie przemówienia na temat ważności przysięgi. Następnie orkiestra odegra hymn państwowy, uroczystość zakończy defilada wojska.

Wystawa choinki w szkole powszechnej. W szkole powszechnej żeńskiej Nr. 16 przy ulicy Kościuszki 7 urządzona jest wystawa choinki w niedzielę, 19 bm. Wejście bezpłatne. Cel wystawy: jak powinna wyglądać choinka polska, — bez wszelkich niemieckich świecidełek.

Jak ubierać choinkę? Każda rodzina zwraca uwagę w święta Bożego Narodzenia na drzewko choinkowe, które chciałaby widzieć ładnie ozdobione.

Większość z nas przystraja choinkę w różne nieraz bardzo drogie rzeczy zagraniczne, przeważnie niemieckie, popierając tem obcy przemysł, gdy tymczasem można ubrać choinkę stosunkowo niedrogo w charakterze typowo-polskim, przyczyniając się tem do rozpowszechnienia naszych wyrobów.

Otóż drzewko takie oglądać można na „Wystawie choinki-polskiej”, w dniach 19 i 20 grudnia, w sali Kursov zawodowych przy ul. Krakowskiej 24 m. 26.

Spieszmy więc zobaczyć wymarzoną choinkę, urządzoną staraniem szkoły zawod. przy pomocy Stowarzyszenia Młodzieży żeńskiej w parafii św. Rodziny.
K. G.

Obóz Wielkiej Polski w Częstochowie. Dzisiaj, w niedzielę, 19 bm. o godz. 4 po poł. w sali Stow. Kupców Polskich (III Aleja 54) odbędzie się uroczyste zebranie inauguracyjne Obozu Wielkiej Polski w Częstochowie.

powiednie, wykonanie robót staranne, tempo należyte, organizację właściwą, dostosowaną należycie do miejscowych warunków, 3) pożyczka zaangażowana na względnie krótki czas (21 lat), przy oprocentowaniu łącznie z ratami amortyzacyjnymi i prowizją Banku gospodarstwa krajowego w wysokości 10 1/2 proc., jest przy obecnym poziomie miast uciążliwa, uwzględniając jednak nasze warunki kredytowe, konferencja uznała, że uzyskanie lepszych warunków było dla miast niemożliwe, rentowność inwestycji w stosunku do jej warunków nie da się w pierwszych latach osiągnąć.

Obecny stan finansowy miast, do chwili pełnego uruchomienia tych inwestycji, nie daje gwarancji możności poniesienia ciężarów, wynikających z tej pożyczki, bez otrzymania pomocy finansowej. Obciążenie ludności po całkowitem uruchomieniu inwestycji nie będzie uciążliwe.

Konferencja sprawozdawcza pos. Puchalki. We wtorek, dnia 21 grudnia r. b. o godzinie 6-jej wiecz. w lokalu Chrz. Zw. Zaw. ul. Krakowska 24 odbędzie się zebranie sprawozdawcze poselskie.

Na zebraniu tem będzie zwał sprawozdanie poselskie i referował sprawy obecnej sytuacji politycznej po seł okręgu Częstochowskiego J. Puchalka.

Zebranie dozorców domowych i furmanów. Dzisiaj, w niedzielę, o godz. 2 po poł. w lokalu Chrz. Zw. Zawod. ul. Krakowska 24 odbędzie się walne zebranie członków Chrz. Zw. Zawod. dozorców domowych.

W tymże dniu i lokalu o godz. 4 po poł. odbędzie się zebranie furmanów.

Chleb podrożał!

Cena mięsa pozostała niezmienną.

W ub. piątek wieczorem odbyło się w Magistracie posiedzenie Komisji Cennikowej, na którym gruntownie rozważono żądania rzeźników i piekarzy. Po dłuższej dyskusji postanowiono ceny na mięso pozostawić bez zmiany i uchwalono następujący cennik na mąkę i pieczywo:

Maksymalne ceny mąki w sprzedaży hurtowej: mąka żytnia luksusowa 45 proc. — 66 gr. za kg., mąka żytnia II gat. — 50 gr. za 1 kg., razowa 53 gr., mąka pszenna lubelska i ukraińska — 95 gr. za kg., pszenna zamiejscowa — 84 gr., miejscowa 80 gr. za kg.

Maksymalne ceny mąki w sprzedaży detalicznej: mąka żytnia 45 proc. luksusowa — 72 gr. za kg., mąka żytnia II gat. — 55 gr., razowa — 58 gr., mąka pszenna lubelska i ukraińska — 1 zł. 05 gr. za kg., pszenna zamiejscowa — 92 gr., miejscowa — 88 gr. za kg.

Pieczywo: chleb z mąki żytniej 45 proc. — 64 gr. za kg. (dotychczas 60 gr.), chleb II gat. — 48 gr., razowy — 50 gr. za kg., chleb pszenny — 84 gr. za kg., bułki (24 szt. małych lub 12 szt. dużych) — 1 zł. 20 gr. za kg.

Posiedzenie Delegacji Szpitalnej. W poniedziałek, dn. 20 bm. o godz. 8 wiecz. odbędzie się w Magistracie pokój Nr. 14, posiedzenie Delegacji szpitalnej.

Przedstawienie amatorskie na rzeoz Misji Afrykańskiej. Grono miłośników „Murzynka” odegra dziś, w niedzielę 19 bm. w Teatrze Ludowym o godz. 6 wiecz. dramat w 3-ach odsłonach hr. Ledochowskiej p. t. „Od chaty do chaty”, na rzeoz Misji Afrykańskiej.

Interesująca akcja dramatu, rozgrywanego się w Afryce, wzruszające sceny z życia biednych murzynów, a nade wszystko cel godny poparcia zgromadzenia niewątpliwie dużo osób dobrej woli, którym rozszerzenie Kościoła Katolickiego leży na sercu. Ceny biletów wejścia od 50 gr. do 2 zł.

Bal Sylwestrowy w „Polonii“. Częstochowskie Koło Akademików dorocznym zwyciężem urzędu w salonach hotelu „Polonia” „Bal Sylwestrowy” w dniu 31 grudnia r. b. Stworzony przez Zarząd Koła Komitet Organizacyjny uprosił na protektorów „Balu” pana Starostę inż. K. Kębna, p. prezidenta dr. J. Marczewskiego, p. Prezesa Rady Miejskiej J. Bugajskiego i p. do-

wódce 7 dyr. piech. pułk. S. G. A. Nie niewskiego oraz szereg pań i panów z miejscowego społeczeństwa na gospodynie i gospodarzy honorowych. Komitet robi usiłowania, aby bal akademików wypadł jak najświetniej.

Maskarada w Straży Ogniowej. Jak dowiadujemy się, dorocznym zwyciężcem w wieczór Sylwestrowy odbędzie się wielka maskarada w Straży Ogniowej, organizowana przez zarząd Straży przy współudziale zaproszonych do Komitetu przedstawicieli społeczeństwa.

Wieczór Sylwestrowy w Straży zapowiada się świetnie i niezawodnie cieszyć się będzie, jak zwykle, nadzwyczajnym powodzeniem.

Od Redakcji. Dzisiejszy numer „Gońca Częstochowskiego” zawiera 10 str. druk i kosztuje tylko 10 groszy.

Handel przedświąteczny. Dzisiaj, 19 b. m., jako w ostatnią niedzielę przed świętami, wszystkie sklepy mogą być otwarte od godz. 1-jej do 6-jej wiecz.

Min. Pracy i Op. Społ. na starania Stow. Kupców Polskich w Warszawie zezwoliło na przedłużenie godzin handlu w tygodniu przedświątecznym do godz. 9-jej wiecz., t. j. w dniach 20, 21, 22 i 23 b. m.

Nadzwyczajne zebranie członków „Ogniska Robotniczego.” Dzisiaj, w niedzielę, o godz. 1 po poł. w lokalu własnym (Krakowska 13) odbędzie się nadzwyczajne zebranie członków „Ogniska Robotniczego” w sprawie nabycia realności na własność Stowarzyszenia.

Bezrobocie wzrasta. Na podstawie sprawozdania Urzędów pośrednictwa pracy z całej Polski zanotowano w ub. tygodniu: dalszy wzrost bezrobocia w Polsce o 4,974 osoby.

Ogólna liczba pozbawionych pracy wynosiła 208,727 osób.

Niezrealizowana obietnica. Przed kilku dniami donieśliśmy o oświadczeniu przedstawicieli departamentu podatkowego Min. Skarbu wobec delegacji kupców łódzkiej odnośnie szeregu ulg podatkowych. M. in. miało się ministerstwo zgodzić na zaniechanie doliczania 10 proc. dodatku nadzwyczajnego do opłat za patenty III i IV kat. W związku z tem — dowiadujemy się, że władze skarbowe ulg tych dla drobnego kupiectwa nie będą stosowały wobec nieotrzymania odnośnych rozporządzeń ministerjalnych.

Z wיעu pracowników kolejowych i pocztowych

W niedzielę dn. 12 b. m., w sali szkolnej przy stacji Częstochowa odbył się nadzwyczajny liczny wiec pracowników kolejowych i pocztowych, zorganizowany przez t. zw. Blok Związków Komunikacyjnych, w skład którego wchodzi następujące związki zawodowe pracowników komunikacyjnych: Zw. Zaw. Kolejarzy, Zw. Zaw. Maszynistów Kolejowych, Zw. Urzędników Kolejowych i Zw. Pracowników Poczty, Telegrafu i Telefonów. Przewodniczył obrądom wiecu p. Bujakiewicz. Obszerna sata była przepełniona.

Wiec miał za zadanie uświadomić szersze warstwy pracowników kolejowych i pocztowych o obecnym stanie staraj i zabiegów Bloku o poprawie u posażeni, które dziś nie wystarcza na najskromniejsze nawet utrzymanie pracowników i ich rodzin.

Sprawy te omawiali w nadzwyczajnych referatach trzej przedstawiciele Zarządów Okręgowych: Zw. Zaw. Kolejarzy p. Kozłowski, Zw. Urzędników Kolejowych p. Augustynowicz i Zw. Pracowników Poczty p. Stangrejak. Dotychczasowe wyniki zabiegów Bloku są tego rodzaju, że przedstawiciele Rządu w zupełności doceniają powagę położenia, a jeżeli mimo to nie mogą wpłynąć na poprawę opiekanej doli pracowników natychmiast, to stoi temu na przeszkodzie jedynie brak od-

W dniu 19 grudnia o godzinie 6-jej wieczorem odbędzie się:

W SALI TEATRU „LUDOWEGO“

Przedstawienie amatorskie na program którego złożą się **DEKLAMACJE**

Od chaty do chaty

dramat w 3 odsłonach, Hr. M. F. Ledochowskiej.

II **ŻYWO OBRAZ**

W antraktach muzyka. Czyśty dochód na Misje Afrykańskie.

HANDEL WIN, WÓDEK i TOWARÓW KOLONJALNYCH
M. SZYBOWSKI CZĘSTOCHOWA PANNY MARJI 21. TELEFON 361.

NA NADCHODZĄCE ŚWIĘTA poleca: wina oryginalne i miody wina owocowe, konserwy rybne i jarzyny, wódki, likiery, koniaki, araki, krajowe i zagraniczne, świeczki choinkowe stearynowe i pianki toruńskie.

Odezwa Związku

Obrony Kresów Zachodnich.

Dwadzieścia pięć lat minęło od pamiętnych wypadków wrzesińskich, kiedy to rząd pruski gwałtem zaczął wypierać język polski nawet w nauce religii ze szkół, a społeczeństwo przez najmłodszą swą pokolenia na zakusy te mężnym odpowiedziało oporem. Dwadzieścia pięć lat upłynęło od pierwszych chlubynej tej walki początków, — a ileż w krótkim tym okresie czasu sprawiedliwość dziejowa dokonała głębokich zmian w losach naszych. Spadły z rąk naszych okowy, mamy wolność, własne państwo, własny rząd i własną szkołę. Nie potrzebujemy już bronić działy polskiej przed barbarzyńskim znieprawianiem, nie potrzebujemy ukrywać się przed pościgami policji z nauką własnego języka, własnej myśli i własnej pieśni.

Czyż godzi się jednak zapomnieć owe ciężkie etapy naszej walki narodowej z najeźdźcą? Czyż wolno bohaterstwo katowanej działy wrzesińskiej i mężną postawę ówczesnego społeczeństwa uważać już tylko za szczegół historyczny?

Walka z naszym sąsiadem zachodnim nie należy bynajmniej do przeszłości. — Owieczny wrog nasz nie tylko, że tymi samymi sposobami, co wówczas — przed 25 laty — Niemcy działy polską, żyjącą w granicach jego państwa — lecz i po nasze nie przestaje sięgać ziemie. — Dysząc żądzą odwetu, zbiori w ukryciu swe milionowe hufce, knuje przeciw nam intrygi dyplomatyczne, a na naszych ziemach sieje ziarno nieufności i niezadowolenia z rządów polskich. Patrząc na Śląsk i Pomorze. W zgodnej współpracy nie przestają Niemcy naszej dzielnicy śląskiej przemysł niemiecki, niemiecka szkoła i niemieckie organizacje — a na Pomorze płyną podziemnymi drogami milionowe kredyty na wzmocnienie Niemczy tamtejszej.

Rocznica martyrologji wrzesińskiej przypada — jakby zrzędzeniem Opatrzności — na okres widocznego wzmagania się zabiegów niemieckich o rewizję naszych granic zachodnich. — Jesteśmy w przededniu nieuchronnych wielkich zmagani na wszystkich polach walki, czeka nas, może już jutro, może za lat kilka, olbrzymi wysiłek, by odepierać atak zaborczy niemieckiej.

Niech nam w walkach tych i zapaśach pobudką i przykładem będzie Wrzesnia. Przypomnijmy całemu społeczeństwu mękę i trud, jakie kiedyś wzięło na siebie dziecko polskie w obronie naszych praw narodowych, aby we wszystkich kich jego pokoleniach, od najmłodszych do najstarszych, obudzić ten sam hart woli i tę samą nieugiętość w walce o polskość i całość Rzeczypospolitej Polskiej, jaką w walce o duszę polską okazali dzieci wrzesińskie.

Wzywamy przeto całe społeczeństwo polskie, wszystkie dzielnice, wszystkie organizacje społeczne, by organizowały obchody i na nich uczcily pamięć owych wielkich wydarzeń, pobudzając wszystkich do ofiarnej współpracy i pomocy na rzecz ziem zachodnich.

Pomocy, i to jak najszybszej i jak najobfitszej, czeka od nas Pomorze. Pomocy potrzebuje działy polska na Śląsku, w wolnej Polsce nadal niemczona przez szkołę niemiecką.

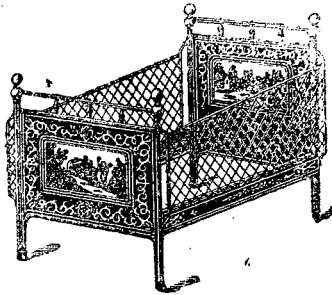
Wspominając wypadki wrzesińskie, składamy ofiary na nowy fundusz wrzesiński, mający służyć szerzeniu oświaty polskiej na zachodnich ziemiach Polski. Wzywamy wszystkich do nabywania znaczka pamiątkowego, wydanego na ten cel oraz do tłumnego udziału w obchodach i wieczornicach.

Zarząd Główny Związku Obrony Kresów Zachodnich. Informacji udziela i materiałów na obchody oraz znaczków pamiątkowych do starsza Dyrekcja Związku Obrony Kresów Zachodnich (Poznań, ul. Fredry 7, Katowice, ul. Pocztowa 16, Toruń ulica Franciszkańska 14, Warszawa, Nowy-Swiat 21).

Zgubiono **Plac**
 Portfel, zaw. dowody ko...
 Plac w pokojowej wyd...
 Przez P. K. U. Sosno...
 wice Edwardowi Rok...
 4252

z materjałem budowl...
 sprzed ul. Głębokiej...
 nym przed za 1100 zł...
 Wład Warszawski 79...
 Gorzelski 4248

Edward Kinderman
 ul. Kościuszki 26, dom wł. tel. 341.
FILJA FABRYCZNA II ALEJA 35
FABRYKA MEBLI, żelaznych drewnianych, tapicerskich, wózków dziecięcych, oraz sprzedaż ceraty, linoleum, dywanów, chodników i t. p.

Poleca po cenach przystępnych i nadogodnych warunkach płacy.

BAZAR Galanteryjno - bławatny
 1423 ulica Kościuszki dom Księcia.
 Poleca na święta: naczynia kuchenne, szkło wszelkiego rodzaju, lokciówki, bieliznę męską i damską, krawaty, rękawiczki, skarpetki, pończochy, obuwie damskie, skóry na podszewki, szcztolki, ozdoby na choinkę i wiele innych przedmiotów domowego użytku. — Ceny przystępne.

Kalendarze Terminowe, bloki do zdzierania itp. na 1927 rok
 poleca **SKLEP „GOŃCA”** II-ga Aleja Nr. 26, tel. 50.

25 % Korzystajcie z okazji! Zupelna wyprzedaż. 25 %
 Z powodu likwidacji filji firmy
„BŁAWAT” II-ga Aleja Nr. 25.
 0218 — ceny wszelkich towarów zostały obniżone
25 % do dnia 25 o 25 % 25 %

firma „BŁAWAT” I Aleja 14.
 Poleca na nadchodzące święta w dużym wyborze kapy pluszowe, gobelinowe i pikowe, firanki, metrowe i odpasowane także wszelką bieliznę stołową.
 Duży wybór wszelkich towarów Żyrardowskich i Widzewskich po cenach fabrycznych.
 Warunki sprzedaży dogodne. 0218 —

SZKOŁA TANCÓW balet. Parnasowa
 SALA RESURSY I ALEJA Nr. 9 TEL. 3-27.
Choinka dla uczniów Szkoły odbędzie się dnia 26 grudnia 1926 r.
 od godz. 8 wiecz. — Informacje i zapisy na kursy I, II, III oraz na lekcje osobne codziennie od 6—9 wiecz. — Dnia 1 i 2 stycznia lekcje praktyczne od godz. 7-jej wiecz. Noworoczne niespodzianki! **Uwaga!** Choinka dla dzieci dnia 26 od godz. 3 pp. 1926

Powiatowa Kasa Pożyczkowo - Oszczędnościowa
 powstaje przy Sejmiku Częstochowskim od 1 stycznia 1927 r.

Z miarodajnego źródła dowiadujemy się, że z inicjatywy p. Starosty Kazimierza Kühna z dniem 1-go stycznia 1927 r. przy Sejmiku Częstochowskim zostanie uruchomiona Powiatowa Kasa Pożyczkowo-Oszczędnościowa.
 Celem Kasy jest udzielanie wszelkich pożyczek rolnictwu w powiecie, oraz przyjmowanie oszczędności.
 Początkowy kapitał Kasy wynosi 50 tysięcy złotych, wpłaconych z funduszu Sejmiku Częstochowskiego, w przyszłym roku kapitał ma być powiększony o dalsze 50 tysięcy zł.
 Centrala Powiatowej Kasy Pożyczkowo-Oszczędnościowej mieścić się będzie w lokalu Sejmiku, przy ul. Dąbrowskiego 4. We wszystkich gminach powiatu Częstochowskiego mają być założone filje Kasy.
 Za wszelkie czynności i zobowiązania Kasy Sejmik odpowiada całkowitym swoim majątkiem ruchomym i nieruchomym.
 W skład Zarządu Kasy wchodzi: pp. Starosta Kazimierz Kühn, B. Bauer z Wilkowiska, L. Borecki ze wsi Kopalna, P. Wajłens z Zurawia, M. Pełka z Miedzna, A. Klar z Kamienicy Polskiej.
 Zastępcami Zarządu Kasy są: ks. Zygmunt Szędzimir z Kamienicy Polskiej, p. Paweł Kowalski z Krzepic i rej. Lucjan Bugajski z Kłobucka.
 Zatwierdzony przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych statut Kasy ma szeroki zakres działania. Kasa będzie miała ścisły kontakt z Bankiem Rolnym i Bankiem Gospodarstwa Krajowego.
 Po uzgodnieniu statutów istniejących już Kas gminnych, zostaną one filjami Pow. Kasy Pożyczkowo-Oszczędnościowej.

Panie!!! karnawał się zbliża
 Czekaj Was wszędzie zabawy moc.
 Leczyć zachwycić każdego z panów,
 Błyszczyć pięknością przez dzień i noc.
 Trzeba „LACTOLIN” używać, a wtedy
 Każda z pań pięknością będzie lnić.
 Już ze złą cerą nie będzie biedy.
 Łatwo na balu królową być.
Najlepszym wypróbowanym kosmetykiem przeciwko piegom, wrogom, opaleniznie, czerwoności i chropowatości cery
BYŁ, JEST I BĘDZIE
Crem „Lactolin”
 Żądać wszędzie skład główny
FR. KLIMKIEWICZ
 Częstochowa, Kościuszki 58-60
 6 Tamże wielki wybór perfum, mydeł, kosmetyków krajowych i zagranicznych

Rząd wobec akcji urzędników o podwyżkę płac.

Z Warszawy donoszą, że do Sejmu zgłosiła się delegacja organizacji urzędniczych, która przybyła do Warszawy, aby interwenjować o poprawę bytu pracowników państwowych w składzie następującym: pp. Krajewski i Stefanja Górka (z woj. krakowskiego), Kwiatkowski (Lwów), Horwał (Stanisławów), Turecki, Pelczarski (Tarnopol), Gardlec, Pszonka (Katowice), Hostyński (14 organizacji wielkopolskich), Kozłowski, Łomnicki (4 organizacje warszawskie), Popiel, Segel reprezentują emerytów.

Delegacja przedstawiła wicepremierowi Bartłowi memoriał, domagający się 30-procentowej podwyżki płac, zrownania emerytów państw zaborczych z emerytami polskimi, równorzędnego traktowania podwyżek dla urzędników czynnych i emerytów, odpowiedniej podwyżki dodatku mieszkaniowego i t. d.

Wicepremier Bartel w rozmowie przeszedł godzinie oświadczył, że rząd skłonny jest uznać potrzebę podwyżki choćby 30-procentowej. On sam, jako urzędnik państwowy, wie, że uposażenie urzędników jest niedostateczne. Wicepremier ma pobory profesora, ministra, a nadto djeły poselskie, atoli wie, że jego kolezdy w gabinecie rozporządzają środkami bardzo miernymi. Gdy trzeba było wziąć udział w procesji Bożego Ciała, to jednemu z kolegów ministerjalnych musiał dać 120 złotych na zakupno cylindra. Położenie urzędników jest więc przykre. Rząd wie o tem, chciałby przyjąć im z pomocą, ale jest troska, czy Sejm zgodzi się na taką podwyżkę, a zwłaszcza, czy znajdzie pokrycie.

Na skutek tych oświadczeń, delegacja odbyła szereg konferencji z przedstawicielami klubów i czynników sejmowych. Przedstawiciele Z. L. N. zapowiedzieli, że gotowi są głosować za 20-procentową podwyżką, ale w ramach budżetu.

Klub Ch. D. i P. P. S. zapowiedziały przychylnie traktowanie traktatu postulatów. W rozmowach z prezesem komisji budżetowej, Rymarem, referentem prowizorium budżetowego, Michalskim, generałym referentem budżetu Byrką i referentem spraw urzędniczych w Sejmie, Manaczyńskim, delegacja otrzymała zapewnienie przychylnego traktowania zagadnienia, o ile to będzie możliwe, w ramach ogólnej gospodarki budżetowej.

PRACOWNIA TRUMIEN FRANCISZKA IWANŚKIEGO
 w Częstochowie, ul. Krakowska 46 15 (naprzeciw kościoła Św. Rodziny).
 Poleca duży wybór trumien i wieńców oraz wyjątkowo karawany oszklone na gumkach. Ceny przystępne. Trumna duża z zyczyciana od 10 zł. 80 zł. kielosana z szelaznem okuciem 80 zł.
ZALATWIA POGRZEBY ZA GOTÓWICĘ I NA RATY. 9262

Musztarda wyborowa
 na wagę i w szklankach po cenie najniższej poleca „SPÓJNIA”
STRAŻACKA 16, róg Ogrodowej.
 4247

OSKARŻAM PANIĄ!!

ze Pani nie zna proszku do prania

„BLASK” 30% lub „MEWA” 45%

i przez to sobie szkodzi.

Proszek „BLASK” zawiera 30%, a proszek „MEWA” 45% najlepszego mydła, znakomicie bieli bieliznę nie szkodząc jej.

Znajduje się również w handlu znakomite mydło aromatyczne do prania

„MEWA”

Wszędzie do nabycia!

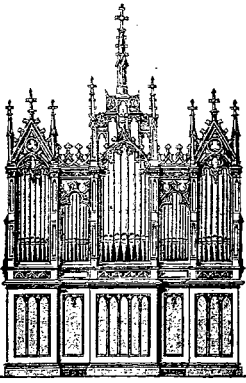
A. Gabarski poleca na nadchodzące święta RYBY ŻYWE,

owoc świeże i suszone, mak, miód pszczoły, marmolady, owocowe powidła sliwkowe, śmietana wyborowa, masło śmietankowe i inne artykuły spożywcze. — Ceny przystępne.

Kościuszki Nr. 37.

Kościuszki Nr. 37. 4257

Zakład Budowy Organów Braci RIEGER

Braci RIEGER

w KARNIOWIE (Jägerndorf) Śląsk.

Buduje organy kościelne światowej sławy. Dotąd wybudowano 2.250 organów we wszystkich kulturalnych państwach, przy tem kilkaset w Polsce. Firma sprowadza większą część surowca jak blachę cynkową, dębiny, sosny i węgiel z Polski.

Referencje pierwszorzędných znawców polskich na życzenie do przelżenia.

Przedstawiciel TOMASZ POROS

Skład Pianin i Fortepianów w Częstochowie, ul. Jasnogórska 11.

ZE SWIATA

(-) Fantazja milionera amerykańskiego i gwiazdy filmowej. Złoty młodzieniec nowojorski — A. W. Selkers, syn właściciela fabryki przetworów bawelnianych i wielu domów, ożenił się przed kilku miesiącami z uroczą divą filmową — panną Bellą Novara.

Małżonkowie wyjechali w podróż poślubną i wszelki ślad po nich zaginął.

Naprawdę szał zrozpaczonego ojciec telegramy na wszystkie strony świata — nigdzie nie widziano małżonków.

Tajemnicę ich pobytu odkrył dopiero przed kilkunastu dniami pewien fermier z zachodnich stanów.

Polując w dzwiczym lesie, ujrzął na konarach obrzydliwego drzewa prymitywne sklecone szlasy.

Zaintrygowany tem odkryciem, zajął do środka i zobaczył młodą małżonkę, zajęętą przyprawianiem jedzenia dla swego męża, który wybrał się do lasu na polowanie.

Zadne namowy nie zdołały skłonić pary małżonków do powrotu w kulturalne środowisko.

Obiecali to zrobić później... gdy ludzie będą lepsi i świat się poprawi.

Korzystajcie z okazji!

Z powodu likwidacji mojej wytwórni, mam do sprzedania dwie

maszyny Singera

damskiej i męskiej na dobrych warunkach mało używane, w dobrym stanie, tania, prawie jak nowe. Wiadomość: ul. Piłsudskiego 15 m. 3. 4235

HUMOR i SATYRA.

Brak wiedzy

Gospodyni do studenta filozofji: — Chciałabym wiedzieć, kiedy narzecie pan mi zapłaci należność moją? Student: — To pytanie przypomina mi, jak właściwie człowiek mało wie...

Dobre zapalki

Pan: — Mam nadzieję, Walenty, że tym razem przyniesiesz mi zapalki, które będą się zapalać!

Walenty: — O tak, panie hrabio! Najpierw wypróbuję wszystkie, co do jednej.

Przy dzisiejszej modzie

— Mój Boże, jakże te dzieci prędko rosna! Przecież pamiętam tę pannę, jak chodziła w długiej sukience!

Dobry towar

— Czy ta książka wątrobiana jest świeża? Ma jakiś zapach nie zupełnie... — Co też pani wygaduje! Książka dzisiaj robiona... Najwyżej wątrobą mogła być nieświeża.

Przezorny

Żona: — Musimy znowu zaprosić gości na twoje imieniny, tylko nie wiem, jak to będzie, bo wszystkie zapasy już są wyczerpane.

— Mąż: — No, jeżeli prosimy, to trudno. Tylko pamiętaj, gdy będziesz ich prosić, nie zapomnij wyraźnie zaznaczyć, że nasza córka Hela będzie śpiewać, bo w przeciwnym razie oni naprawdę przyjadą.

Na wsi

— Nie gadają, baby, głupstw, bo dziecięca usłyszy.

— Olaboga, tył kawał do dworu i miałaby usłyszeć.

— Głupiał Ona ma takie druty na dachu, bez które słyszy nawet co w Hameryce gadają.

PODZIĘKOWANIE.

Serdecznie Bóg zapłać składam Panu Doktorowi Baścikowskiemu z Rakowa, za wyleczenie mi dziecka złożonego ciężką chorobą 4245 Zofja Lukasowa.

Łamigłówka No 22.

Utożył „Stef”.

Z powyższych sylab, przedstawiając je odpowiednio, ułożyć wierzbanie na czasie. bez—bied—ci—cie—da—daj—dom—dla—dzie—gwiazd—i—kę—na—nych—nych—rot—ry—sie—ską.

Rozwiązania powyższej łamigłówki Nr. 22 nadsyłać należy do Redakcji „Gońca Częstochowskiego” do dn. 22 b.j.m., przyczem uprzejmie prosimy o zaznaczenie na kopertach, że list zawiera rozwiązanie szarady. Za dobre rozwiązanie Redakcja wyznaczyła trzy nagrody: 1) powieść dwutomowa, 2) powieść jednatomowa i 3) pocztówki artystyczne. Nagrody rozdane zostaną drogą losowania.

Rozwiązanie szarady krzyżkowej Nr. 21.

s	y	z	y	f	w	i	l	n	o
c	i	a	a	o	o	r			
r	a	a	a	a	a	n	i	n	
c	a	a	a	a	a	n	t	a	
e	s	b	b	b	b	t	s	t	
t	a	c	u	e	r	o			
s	u	r	z	a	e	s			
k	a	r	e	t	k	a	e		
u	l	a	s	k	t	s	a	n	
c	l	b	b	b	a	a	o		
h	u	f	c	e	d	o	n	a	t

Dobre rozwiązania szarady krzyżkowej Nr. 21 nadesłało ogółem 75 osób.

Przez losowanie nagrody otrzymują: 1—(powieść dwutomowa: „Hasła”, Gruszeckiego) — p. Br. Kluzza, wieś Brzózka, gm. Dźbów, 11—(powieść jednatomowa: „Z oparów krwi”, Kallinowskiego) p. Michalina Babel, ul. Stradomska 42, nr III — (pocztówki artystyczne) p. Stefan Gorali, ul. Warszawska 83.

Wymienione powyżej osoby prośzone są o przybycie do Redakcji naszego pisma (III Aleja 52), celem odbioru nagród.

TANÓW

1387

Możnych i pozryków wyuczona białem

K. KOSTECKI

Wzyszygana 42

(dawiej Jan 3-21 dom

od ul. Kościuszki)

Zapisać na Korzy

1-11-11 IV codziennie

od 4. 10 do 9 wiecz.

W soboty lekcje ogólnie

praktycz. od 8 w., w nie

dzienie i święta od 7 w.

WYMAGANIA

do palt od 50 groszy

Kilkińskiego 17 m.6 1420

Meble

wszelkiego rodzaju, kres

denasy, stoły, krzesła, asaly, bieltziarki, tre-

ma, otomany, kozetki, łózka, materace i Aleja

Nr. 12 Głiński 1825

Oddam

na własność 5 mias. dziewczyn, niepraszona

na Wiad. w Gońcu 1412

Poszukuję

zdołnego ślusarza zna 14-ego się na robotach sznitowych, który mógł by zastąpić właściciela Złogonia do Adm. Gońca pod „E. K.

Pracownia Koszykarska 2-ga Aleja Nr. 20. Wykonywa i poleca wszelkie wyroby koszykarskie Roboty szybka i solidna. 4222

Sprzedam

damską maszynę do szycia biurkową Singera, Barbary 8 Stowikowski, 1427

Student

udzieli lekcji Dąbrowskiego, 5 m. 19, 1326

Stućąca

potrzebna Cienna 126

4425

Ogłaszajcie się w „Gońcu”

CAŁA CZĘSTOCHOWA I OKOLICA

Kupuje rok rocznie na Święta Bożego Narodzenia czekolady, cukry, pierniki miodowe i t. d.

W CUKIERNI

Fr. GAŚSIORA ul. KOŚCIUSZKI 46.

Okolo 60 najróżnorodniejszych odmian Ceny niskie!! Towar wyborowy!!

SPRZEDAŻ OBUWIA

wszelkiego rodzaju najnowszych fasonów

E. Szeftel Częstochowa, Kościuszki 65

Uwaga!

Materiały pisemne dla biur i szkół

PAPETERJE

Kancelaryjne, handlowe, listowe i rysunkowe

Papier do kopii maszynowych, Papeteria

Atramenty-Tusze do rysunków, Tusze do stempliczek

Stalówki krajowe i zagraniczne.

GUMA ARABSKA

KOPERTY

Kancelaryjne, handlowe i do biletów wizytowych we wszystkich formatach

BIBUŁA

Na biurka do suszek, bibułka kolorowa w ark. serwetki papierowe.

BIBUŁKA KARBOWANA

największy wybór kolorów.

KOPJAŁY

Zeszyty szkolne

Brujony, bloki rysunkowe, teczki, piórniki, dzienniki szkolne — i klasowe, teki rezerwowe.

Taśmy do maszyn

wszelkich rozmiarów.

FARBY OLEJNE

artystyczne w tubkach i akwarelowe Papier milimetrowy. Kaliza płócienna i papierowa

Pióra wieczne - Ołówki automatyczne

K. Jamarze, Suszki, Liczydła, Obsada, OŁÓWKI: czarne i kolorowe, Bredzi, Piskiewski, Spinacze, Bloki, Notatki, Linje metalowe i drewniane, Ramki, tekturkowe, drewniane i metalowe.

POCZTÓWKI RAPACKIEGO,

Świąteczne

i inne w wielkim wyborze.

poleca

SKLEP

„Gońca Częstochowskiego”

II Aleja 26 tel. 50.

Sklep otwarty bez przerwy od godz. 8 rano do 7-ej wieczorem.

Tamże przyjmują się ogłoszenia i prenumeratę „Gońca”, oraz wszelkie zamówienia na drukarskie.

Obejrzanie przedmiotów nie obowiązujące do kupna.

Usługa szybka i uprzejma.

Ceny niskie Konkurencyjne

PATEFON-GRAMOFON JEST NAJMILSZYM, NAJBARDZIEJ DOSTĘPNYM PODARKIEM

GENERALNE PRZEDSTAWICIELSTWO

na woj. Kieleckie i m. Radomsko

Patefonów „Pathé Fr” i Gramofonów „ODEON”

SKład maszyn do szycia

The Kasprzycki Company

w Częstochowie, Aleja 43, telef. 5-98.

Wielki wybór PATEFONÓW i GRAMOFONÓW i najnowszymi typów po cenach fabrycznych.

Na składzie pełny asortyment płyt patefonowych i gramofonowych najnowszych nagrań modne tańce, piosenki i monolog z rewii Kabaretowych wyk. przez Pogorzelską, Ordonówną, Erwestówną, Macherskiego, Mierzejewskiego, i innych, arje operowe śpiewane przez najwybitniejszych śpiewaków świata, oraz nagrane przez sławne orkiestry. Walce polki, oberki mazury. Djalogi i t. d. i. t. d. **0215**

i monologu znanych artystów-komików BIMA i BOMA. Wszystkie znane kolędy wokalnymi i t. d. i. t. d. **0215**

Ceny fabryczne.

Sprzedaż na raty.

Warunki dogodne.

Uwaga! KAPELUSZE Uwaga!

Z okazji świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku

TOWARZYSTWO AKCYJNE FABRYKI KAPELUSZY W CZĘSTOCHOWIE

OGRODOWA № 1

poleca w swoim sklepie detalicznym

OGRODOWA № 1

wielki wybór kapeluszy ostatniej mody i okazyjnych po cenach bezkonkurencyjnych.

MAGAZYN i WŁASNA PRACOWNIA OBUWIA

CZESŁAW TROMCZYNSKI

CZĘSTOCHOWA, UL. KOŚCIUSZKI Nr. 17

POLECA:

Wielki wybór gotowego obuwia. Uwaga: Dla stałych klientów udzielam kredytu. **0202**

SKŁAD APTECZNY

Wacław ORZEŁ

III-cia ALEJA Nr. 46.

Na nadchodzące święta poleca w dużym wyborze po cenach konkurencyjnych perfumy, pudry, mydła toaletowe, wody kolońskie i kwiatowe krajowe i zagraniczne. **0139**

Hallo-Hallo Czytelnicy!!! NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO ZAKUPÓW NA ŚWIĘTA!!!

Czekolady, czekoladki, bomby z niespodziankami, pierniki na miodzie w paczkach na wagę i ozdobne, owoce marcepanowe, skórkę pomarańczową, torty od 5 złotych, oraz wielki wybór karmelków i bombonierek.

Poleca znana FABRYKA WYROBÓW CUKIERNICZYCH **WŁADYSŁAW WEBER** w Częstochowie, ul. Kościuski Nr. 19a - Tel. 543. **4192**

E. PERKOWSKI-Częstochowa

Poleca w wielkim wyborze: broń myśliwską, rewolwery i pistolety automatyczne wszelkich systemów, naboje śrutowe z fabryk krajowych i zagranicznych po cenach przystępnych. Przyjmuje się także reperacje. **0200**

II Aleja 32
Telef. 425.

Nadszedł wielki wybór

PŁYT kolend i do tańca oraz

Patefony, Gramofony, Skrzypce, Mandoliny, Gitary, Harmozje póltonowe. Rowery i zabawki dziecianne

[DOJFIRM.]

Egzystującej od roku 1909

właściciel **Edward Pucek „PATEFON”**

ul. Panny Marji Nr. 19. W gmachu Banku Ziemiańskiego.
Naprawy gramofonów i przeróbki na miejscu. **1396**

ROMAN TRAWIŃSKI

Częstochowa, II Aleja 24, I piętro, front

Magazyn na sezon jesienny i zimowy zaopatrzone w:

JESIONKI, GARNITURY, PALTA ZIMOWE
SPODNIE, SZLAFROKI, FUTRA, BURKI

DZIAŁ DZIECIĘCY.

Mundurki uczniowskie dla wszystkich szkół. Paletka i ubranka dziecięce. Wielki wybór materiałów. Wykonują wszelkie zamówienia. Robota solidna. Ceny przystępne. Dla stałej klienteli kredyt. **0203**

Zawiadomienie.

Niniejszem zawiadamiamy Sz. Klientelę że

SKŁAD FABRYKI ŚWIEC

Henryka Goska

III-cia ALEJA № 60.

otwarty będzie w dniu 19 b. m. od godz. 1 po poł. i posiada na składzie świeczki choinkowe, kolorowe stearynowe, zabawki szklane i wszelkie inne ozdoby choinkowe.

Po cenach konkurencyjnych.

UWAGA: Świeczka stearynowa choinkowa o wadze 1 1/2 dkg. pali się do 3 godzin. Świeczka zaś parafinowa nie mojej fabryki pali się do 20 minut, a różnica w cenie jest minimalna **0210**

Ogłaszacie się w „Gońcu Częstochowskim”

MAGAZYN OBUWIA

Firmy **ANTONI BRYCHT** przy ul. Kościuski Nr. 13.

Zawiadamia Szanowną Klientelę, że nadszedł świąteczny transport obuwia warszawskiego. Posiada na składzie duży wybór obuwia damskiego, męskiego i dziecięcego własnego wyrobu:

CENY PRZYSTĘPNE.

MAGAZYN NORYMBERSKO-GALANTERYJNY, POD FIRMA

„ALEKSANDRA”

ULICA PANNY MARJI Nr. 41.

POLECA WIELKI WYBÓR: TRYKOTARZY ORAZ ARTYKUŁY BAŁOWE, JAK: DZĘTY, WACHLARZE, KORONKI, KWIATY SZTUCZNE, PRZYBORY KRAWIECKIE PO CENACH ZNIZONYCH.

WĘGIEL najlepszego gatunku, Cement, kafe, żelastwa, trzcina, gips, farby

najtaniej sprzedaje

D. BERKOWICZ

0211 Częstochowa, Kościuski 45.

Nowoczesny Salon Fryzjerski

Nowicki i Kurek

ul. Kościuski Nr. 13, róg Aleji.

Wykonują wszelkie prace, wchodzące w zakres fryzjerstwa, według ostatnich wymagań mody.

Wielki wybór najpiękniejszych pocztówek w sklepie „GOŃCA”

Wystawa choinki polskiej.

Staraniem Stowarzyszenia Młodzieży żeńskiej przy szkole zawo dowej w par. św. Rodziny, odbędzie się ciekawa wystawa choinki w dniu 19 i 20 grudnia przy ul. Krakowskiej 24-26. **1029**

WĘGIEL

z najlepszych kopaliń krajowych jako to: „Flora”, „Modrzejów”, „Renard”. KOKS w najlepszym gatunku, węgiel drzewny, drzewo opałowe poleca po cenach najniższych z dostawą do domów.

PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWE „SPOLEM” w Częstochowie Kościuski 43. - Tel. 220

Ozdoby choinkowe — Podarki Gwiazdkowe

w największym wyborze poleca: **SKLEP „GOŃCA CZĘSTOCHOWSKIEGO” II ALEJA Nr. 26, tel. 50.**

W JESIENI ŻYCIA

ROBERT HICHENS
PRZEKŁAD z ANGLIEJSKIEGO NAJOTY.
 Garstin usiadł naprzeciwko panny Van Tuyn plecami do sali zwrócony.
 — Cóż poprawił się humor? — zapytała gdy zjadł już Bisque.
 — Ty masz dar wyprowadzania mnie z równowagi. Nie cierpię być zaskoczona. To wszystko.
 — Jesteś szalenie zdenerwowana w tych dniach.
 Nic na to nie odrzekła, lecz zapytała nawzajem:
 — Dlaczego się spóźniłeś?
 — Aby ci dać czas na przestudjowanie wieczornego dziennika.
 — Pracowałaś?
 — Nie — kłamałem.
 — Dlaczego?
 — Ten diabelski portret nic mi się nie udaje.
 — Więc mu lepiej daj pokój.
 Spojrzała na nią przenikliwie.
 — To nie mój rodzaj dawać pokój, skoro się do czegoś wziąłem — zauważył sucho. — Zdajesz się zapomniać, żeś to ty mnie do tego namówiła.
 — Och! to była tylko przełotna zachcianka. Nie brałaś jej na serjo.
 — Ale teraz biorę.
 — Lecz skoro jesteś zniechęcony...
 — W danej chwili. Najczęściej jednak przekonywałem się, że najlepsza robo-

ta idzie najtrudniej. Mogę zaczynać ten portret kilkanaście razy, krając go za strzępy — a potem stworzyć arcydzieło.
 — Nie sądzę, żeby chciała czekać tak długo. Raz jeszcze zniszcz szkic, a ty go będziesz widział.
 — A! więc mu się to niepodobało.
 — Był wściekły.
 — Czy ci coś powiedział w tym guście?
 — Ani słowa. Ale on wie, że każda twoja praca jest warta sumy.
 Garstin uśmiechnął się z zadowoleniem. Podniósł do światła kilka szampana i wypróbował go do połowy.
 — Aha, taką jest jego pięta Achilleusa. Domyślałem się tego. Czasem wydobędziemy jego tajemnicę.
 — Może ty, bo ja długo tu nie zabawię. W Paryżu mam mieszkanie i nie mogę wydawać bez końca pieniędzy na hotelu.
 — Jeżeli chcesz zapłacić twój rachunek w Claridge.
 Zacerwieniła się.
 — Czy naprawdę myślisz, że gdybym wyjechała, to Arabian...
 — Pojechałaby za tobą następnym parowcem.
 — Nie sądzę.
 — Nie jesteś przez pół tak próżną, jak myślałem.
 — Gdy jesteśmy sami nigdy się do mnie nie umizga. Rozmawiamy o rzeczach potocznych. Znam go równie mało jak przedtem.

— To ostrożny ptak. Ale to nie. Złapiemy go jeszcze.
 — Ale Dicku, kiedy ja ci zawsze mówię, że lada dzień wrócę do Paryża.
 — Wiedziałem, że jesteś zdenerwowana dzisiaj.
 Co ci tak spieszy do Paryża?
 Nie odpowiadała i jakis czas spożywał obiad w milczeniu. Restauracja zaczęła się opróżniać. Ale gdy goście wychodzili, jeden z kelnerów przyniósł duży bukiet róż i postawił go na stoliku w pobliżu drzwi, Panna Van Tuyn zauważyła to i pomyślała od niechcenia:
 — Nie jesteśmym jednak ostatni.
 — Powinnaś być wdzięczną Arabianowi — zauważył nagle Dick, który jadał z wielkim apetytem i ciągle wolał na kelnera, by mu dawał szampana.
 — Jakie ty czasem mówisz niedorzeczności. Dicku — zawołała panna Van Tuyn gniewnie. — Za co znów mam być wdzięczną?
 — O! za niejedno. Budzisz się. Stajesz się interesującą. Przed kilku dniami byłaś tylko piękną panną, chłodno i twardą jak lód, intelektualną i całkowicie pozbawioną temperamentu. Twoja pochodnia nie paliła się jeszcze. Teraz ten hultaj przytknął do niej zapalkę.
 — Pieciesz, Dicku.
 — Tylko widzisz, moim zamierzeniem jest malować jego nie ciebie. Czemu się nie wzięmasz ostro do roboty? Miałas go przecież wybać.

— Nie; to istotnie przechodziła wską miarę — zawołała szczerze oburzona. Połeczki jej zapłonęły, oczy ciskały błyskawicę.
 — Więc ja ci mam służyć za narzędzie! Dlatego, że nie czujesz się na siłach malować, ja... To wstrętne! To trzeba być...
 Nagle urwała. Zbladła, zacisnęła usta, wyraz szczególnego natężenia pojawił się w jej oczach. Garstin, który przypatrywał się jej z zajęciem, odwrócił się i zobaczył piękną, wysoką kobietę, której przedtem nie zauważył, kierującą się z wolna i jakby opornie ku wyjściu. Wyglądała na damę zpoził świata i zapewne była Francuską. Już we drzwiach będąc odwróciła swą stronę, zrywając głowę i obrzucając pannę Van Tuyn chłodnym, przenikliwym zieniem spojrzeniem, jakie tylko kobieta może postać innej kobiecie.
 — Co za piękność — zauważył Garstin. — Włosy czarne aż granatowo, błękitne oczy! Ten stolik z kwiatami był widocznie przygotowany dla niej! A ona odchodzi. Czy była samą? A Kto był z nią?
 — Arabian — rzekła chłodno panna Van Tuyn. Zobaczył nas.
 — I zabrał ją. A to ptaszek! Nie chciał być złapanym na gorącym uczynku miłosnej awanturki! Urządź mi z tego jutro pilę. Obiad się zmarnował a zapewne był dobry!
 Zaśmiał się po łobuzersku.
 (d. c. n.)

Teatr „ODEON”
 Program od piątku 17 do wtorku 21 gr.
 Ceny miejsc, łącznie z podatkami miejskim i podatkiem na gwiazdkę dla żołnierza. Krzesło zł. 1.50, Łoża zł. 2 i zł. 2.50.
 Wejście dla młodzieży — dozwolone.
 Początek ostat. seansu o g. 9 w.

NA EKRAKIE: Najpotężniejsze i najgłośniejsze arcydzieło doby obecnej!!!
2-ga i ostatnia seria słynnego filmu
KURJER CARSKI
 Monumentalny dramat w 10-ciu wielkich aktach p.t.
OD OMSKA DO IRKUCKA
 Treść według znanej powieści Juljusza Verne'a — p. t. „Michał Strogow”.
 W roli tytułowej potężny **IWAN MOZZUCHIN**
 W roli Nadji — przeliczna **NATALJA KOWANKO**
 Film powyższy pod względem treści, bajecznej wystawy, mistrzowskiej reżyserji Turzańskiego i swych walorów artystycznych — stanowi chlubę twórczości francuskiej.

NA SCENIE:
 Pierwsze występy nowozaaangażowanych artystów
ROMAN SZREMSKI
 humorysta — conferencier.
DUET LISSOWSKICH
 wirtuozki na balalajkach.
ZOFIA LIRYCZ tancerka.
 oraz na żądanie Publiczn. proungowani jeszcze na kilka występów
„TRIO KANIEWSKY”
 w swoich charakterystycznych tańcach rosyjskich.

Teatr „NOWOŚCI”
 1-ese **Aleja 12.**
 Od niedzieli 19 do czwartku 23 grudnia włącznie
 Central. seans o godzinie 9 wieczorem.

NA EKRAKIE: Otwarcie sezonu zimowego Jednym z naszych szlagierów, a mianowicie filmem w którym grają dwie potęgi ekranu. Największa tragiczka **Norma Talmadge** i uroczy bohater **Ronald Colman** w potężnym dramacie powstalem W obrazie tym artysty ci wypowiadają swe ostatnie słowo art.

NA SCENIE: Występy Nowozaaangażowanych Artystów Scen Warszawskich
 Część I. **DO POŁOBY**, zosonoty akrob. i akcie. Osoby: (op. p. J. JADWIGA CZARKOWSKA nierównans odwrócićj lekkich piosenek Ostatnie Nowości Szlagier stolicy **IRENA DABLIZOWSKA** świętina wokenwczyni piosenek rodzimych. Pierwszy raz w Częstochowie. **EDWARD CZERNACKI** wiersz. Teatr „Samotni”. **Lwów i „Błędna Maszyna”** Gr. do wykona szlagier 1) Jak się gdzie Kochają? 2) A Król mał? 3)!!!

Kino Teatr „Nowy”
 Od piątku 17 do niedzieli 19 grudnia
 Ceny miejsc: Krzesło zł. 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45, 47, 49, 51, 53, 55, 57, 59, 61, 63, 65, 67, 69, 71, 73, 75, 77, 79, 81, 83, 85, 87, 89, 91, 93, 95, 97, 99, 101, 103, 105, 107, 109, 111, 113, 115, 117, 119, 121, 123, 125, 127, 129, 131, 133, 135, 137, 139, 141, 143, 145, 147, 149, 151, 153, 155, 157, 159, 161, 163, 165, 167, 169, 171, 173, 175, 177, 179, 181, 183, 185, 187, 189, 191, 193, 195, 197, 199, 201, 203, 205, 207, 209, 211, 213, 215, 217, 219, 221, 223, 225, 227, 229, 231, 233, 235, 237, 239, 241, 243, 245, 247, 249, 251, 253, 255, 257, 259, 261, 263, 265, 267, 269, 271, 273, 275, 277, 279, 281, 283, 285, 287, 289, 291, 293, 295, 297, 299, 301, 303, 305, 307, 309, 311, 313, 315, 317, 319, 321, 323, 325, 327, 329, 331, 333, 335, 337, 339, 341, 343, 345, 347, 349, 351, 353, 355, 357, 359, 361, 363, 365, 367, 369, 371, 373, 375, 377, 379, 381, 383, 385, 387, 389, 391, 393, 395, 397, 399, 401, 403, 405, 407, 409, 411, 413, 415, 417, 419, 421, 423, 425, 427, 429, 431, 433, 435, 437, 439, 441, 443, 445, 447, 449, 451, 453, 455, 457, 459, 461, 463, 465, 467, 469, 471, 473, 475, 477, 479, 481, 483, 485, 487, 489, 491, 493, 495, 497, 499, 501, 503, 505, 507, 509, 511, 513, 515, 517, 519, 521, 523, 525, 527, 529, 531, 533, 535, 537, 539, 541, 543, 545, 547, 549, 551, 553, 555, 557, 559, 561, 563, 565, 567, 569, 571, 573, 575, 577, 579, 581, 583, 585, 587, 589, 591, 593, 595, 597, 599, 601, 603, 605, 607, 609, 611, 613, 615, 617, 619, 621, 623, 625, 627, 629, 631, 633, 635, 637, 639, 641, 643, 645, 647, 649, 651, 653, 655, 657, 659, 661, 663, 665, 667, 669, 671, 673, 675, 677, 679, 681, 683, 685, 687, 689, 691, 693, 695, 697, 699, 701, 703, 705, 707, 709, 711, 713, 715, 717, 719, 721, 723, 725, 727, 729, 731, 733, 735, 737, 739, 741, 743, 745, 747, 749, 751, 753, 755, 757, 759, 761, 763, 765, 767, 769, 771, 773, 775, 777, 779, 781, 783, 785, 787, 789, 791, 793, 795, 797, 799, 801, 803, 805, 807, 809, 811, 813, 815, 817, 819, 821, 823, 825, 827, 829, 831, 833, 835, 837, 839, 841, 843, 845, 847, 849, 851, 853, 855, 857, 859, 861, 863, 865, 867, 869, 871, 873, 875, 877, 879, 881, 883, 885, 887, 889, 891, 893, 895, 897, 899, 901, 903, 905, 907, 909, 911, 913, 915, 917, 919, 921, 923, 925, 927, 929, 931, 933, 935, 937, 939, 941, 943, 945, 947, 949, 951, 953, 955, 957, 959, 961, 963, 965, 967, 969, 971, 973, 975, 977, 979, 981, 983, 985, 987, 989, 991, 993, 995, 997, 999, 1001, 1003, 1005, 1007, 1009, 1011, 1013, 1015, 1017, 1019, 1021, 1023, 1025, 1027, 1029, 1031, 1033, 1035, 1037, 1039, 1041, 1043, 1045, 1047, 1049, 1051, 1053, 1055, 1057, 1059, 1061, 1063, 1065, 1067, 1069, 1071, 1073, 1075, 1077, 1079, 1081, 1083, 1085, 1087, 1089, 1091, 1093, 1095, 1097, 1099, 1101, 1103, 1105, 1107, 1109, 1111, 1113, 1115, 1117, 1119, 1121, 1123, 1125, 1127, 1129, 1131, 1133, 1135, 1137, 1139, 1141, 1143, 1145, 1147, 1149, 1151, 1153, 1155, 1157, 1159, 1161, 1163, 1165, 1167, 1169, 1171, 1173, 1175, 1177, 1179, 1181, 1183, 1185, 1187, 1189, 1191, 1193, 1195, 1197, 1199, 1201, 1203, 1205, 1207, 1209, 1211, 1213, 1215, 1217, 1219, 1221, 1223, 1225, 1227, 1229, 1231, 1233, 1235, 1237, 1239, 1241, 1243, 1245, 1247, 1249, 1251, 1253, 1255, 1257, 1259, 1261, 1263, 1265, 1267, 1269, 1271, 1273, 1275, 1277, 1279, 1281, 1283, 1285, 1287, 1289, 1291, 1293, 1295, 1297, 1299, 1301, 1303, 1305, 1307, 1309, 1311, 1313, 1315, 1317, 1319, 1321, 1323, 1325, 1327, 1329, 1331, 1333, 1335, 1337, 1339, 1341, 1343, 1345, 1347, 1349, 1351, 1353, 1355, 1357, 1359, 1361, 1363, 1365, 1367, 1369, 1371, 1373, 1375, 1377, 1379, 1381, 1383, 1385, 1387, 1389, 1391, 1393, 1395, 1397, 1399, 1401, 1403, 1405, 1407, 1409, 1411, 1413, 1415, 1417, 1419, 1421, 1423, 1425, 1427, 1429, 1431, 1433, 1435, 1437, 1439, 1441, 1443, 1445, 1447, 1449, 1451, 1453, 1455, 1457, 1459, 1461, 1463, 1465, 1467, 1469, 1471, 1473, 1475, 1477, 1479, 1481, 1483, 1485, 1487, 1489, 1491, 1493, 1495, 1497, 1499, 1501, 1503, 1505, 1507, 1509, 1511, 1513, 1515, 1517, 1519, 1521, 1523, 1525, 1527, 1529, 1531, 1533, 1535, 1537, 1539, 1541, 1543, 1545, 1547, 1549, 1551, 1553, 1555, 1557, 1559, 1561, 1563, 1565, 1567, 1569, 1571, 1573, 1575, 1577, 1579, 1581, 1583, 1585, 1587, 1589, 1591, 1593, 1595, 1597, 1599, 1601, 1603, 1605, 1607, 1609, 1611, 1613, 1615, 1617, 1619, 1621, 1623, 1625, 1627, 1629, 1631, 1633, 1635, 1637, 1639, 1641, 1643, 1645, 1647, 1649, 1651, 1653, 1655, 1657, 1659, 1661, 1663, 1665, 1667, 1669, 1671, 1673, 1675, 1677, 1679, 1681, 1683, 1685, 1687, 1689, 1691, 1693, 1695, 1697, 1699, 1701, 1703, 1705, 1707, 1709, 1711, 1713, 1715, 1717, 1719, 1721, 1723, 1725, 1727, 1729, 1731, 1733, 1735, 1737, 1739, 1741, 1743, 1745, 1747, 1749, 1751, 1753, 1755, 1757, 1759, 1761, 1763, 1765, 1767, 1769, 1771, 1773, 1775, 1777, 1779, 1781, 1783, 1785, 1787, 1789, 1791, 1793, 1795, 1797, 1799, 1801, 1803, 1805, 1807, 1809, 1811, 1813, 1815, 1817, 1819, 1821, 1823, 1825, 1827, 1829, 1831, 1833, 1835, 1837, 1839, 1841, 1843, 1845, 1847, 1849, 1851, 1853, 1855, 1857, 1859, 1861, 1863, 1865, 1867, 1869, 1871, 1873, 1875, 1877, 1879, 1881, 1883, 1885, 1887, 1889, 1891, 1893, 1895, 1897, 1899, 1901, 1903, 1905, 1907, 1909, 1911, 1913, 1915, 1917, 1919, 1921, 1923, 1925, 1927, 1929, 1931, 1933, 1935, 1937, 1939, 1941, 1943, 1945, 1947, 1949, 1951, 1953, 1955, 1957, 1959, 1961, 1963, 1965, 1967, 1969, 1971, 1973, 1975, 1977, 1979, 1981, 1983, 1985, 1987, 1989, 1991, 1993, 1995, 1997, 1999, 2001, 2003, 2005, 2007, 2009, 2011, 2013, 2015, 2017, 2019, 2021, 2023, 2025, 2027, 2029, 2031, 2033, 2035, 2037, 2039, 2041, 2043, 2045, 2047, 2049, 2051, 2053, 2055, 2057, 2059, 2061, 2063, 2065, 2067, 2069, 2071, 2073, 2075, 2077, 2079, 2081, 2083, 2085, 2087, 2089, 2091, 2093, 2095, 2097, 2099, 2101, 2103, 2105, 2107, 2109, 2111, 2113, 2115, 2117, 2119, 2121, 2123, 2125, 2127, 2129, 2131, 2133, 2135, 2137, 2139, 2141, 2143, 2145, 2147, 2149, 2151, 2153, 2155, 2157, 2159, 2161, 2163, 2165, 2167, 2169, 2171, 2173, 2175, 2177, 2179, 2181, 2183, 2185, 2187, 2189, 2191, 2193, 2195, 2197, 2199, 2201, 2203, 2205, 2207, 2209, 2211, 2213, 2215, 2217, 2219, 2221, 2223, 2225, 2227, 2229, 2231, 2233, 2235, 2237, 2239, 2241, 2243, 2245, 2247, 2249, 2251, 2253, 2255, 2257, 2259, 2261, 2263, 2265, 2267, 2269, 2271, 2273, 2275, 2277, 2279, 2281, 2283, 2285, 2287, 2289, 2291, 2293, 2295, 2297, 2299, 2301, 2303, 2305, 2307, 2309, 2311, 2313, 2315, 2317, 2319, 2321, 2323, 2325, 2327, 2329, 2331, 2333, 2335, 2337, 2339, 2341, 2343, 2345, 2347, 2349, 2351, 2353, 2355, 2357, 2359, 2361, 2363, 2365, 2367, 2369, 2371, 2373, 2375, 2377, 2379, 2381, 2383, 2385, 2387, 2389, 2391, 2393, 2395, 2397, 2399, 2401, 2403, 2405, 2407, 2409, 2411, 2413, 2415, 2417, 2419, 2421, 2423, 2425, 2427, 2429, 2431, 2433, 2435, 2437, 2439, 2441, 2443, 2445, 2447, 2449, 2451, 2453, 2455, 2457, 2459, 2461, 2463, 2465, 2467, 2469, 2471, 2473, 2475, 2477, 2479, 2481, 2483, 2485, 2487, 2489, 2491, 2493, 2495, 2497, 2499, 2501, 2503, 2505, 2507, 2509, 2511, 2513, 2515, 2517, 2519, 2521, 2523, 2525, 2527, 2529, 2531, 2533, 2535, 2537, 2539, 2541, 2543, 2545, 2547, 2549, 2551, 2553, 2555, 2557, 2559, 2561, 2563, 2565, 2567, 2569, 2571, 2573, 2575, 2577, 2579, 2581, 2583, 2585, 2587, 2589, 2591, 2593, 2595, 2597, 2599, 2601, 2603, 2605, 2607, 2609, 2611, 2613, 2615, 2617, 2619, 2621, 2623, 2625, 2627, 2629, 2631, 2633, 2635, 2637, 2639, 2641, 2643, 2645, 2647, 2649, 2651, 2653, 2655, 2657, 2659, 2661, 2663, 2665, 2667, 2669, 2671, 2673, 2675, 2677, 2679, 2681, 2683, 2685, 2687, 2689, 2691, 2693, 2695, 2697, 2699, 2701, 2703, 2705, 2707, 2709, 2711, 2713, 2715, 2717, 2719, 2721, 2723, 2725, 2727, 2729, 2731, 2733, 2735, 2737, 2739, 2741, 2743, 2745, 2747, 2749, 2751, 2753, 2755, 2757, 2759, 2761, 2763, 2765, 2767, 2769, 2771, 2773, 2775, 2777, 2779, 2781, 2783, 2785, 2787, 2789, 2791, 2793, 2795, 2797, 2799, 2801, 2803, 2805, 2807, 2809, 2811, 2813, 2815, 2817, 2819, 2821, 2823, 2825, 2827, 2829, 2831, 2833, 2835, 2837, 2839, 2841, 2843, 2845, 2847, 2849, 2851, 2853, 2855, 2857, 2859, 2861, 2863, 2865, 2867, 2869, 2871, 2873, 2875, 2877, 2879, 2881, 2883, 2885, 2887, 2889, 2891, 2893, 2895, 2897, 2899, 2901, 2903, 2905, 2907, 2909, 2911, 2913, 2915, 2917, 2919, 2921, 2923, 2925, 2927, 2929, 2931, 2933, 2935, 2937, 2939, 2941, 2943, 2945, 2947, 2949, 2951, 2953, 2955, 2957, 2959, 2961, 2963, 2965, 2967, 2969, 2971, 2973, 2975, 2977, 2979, 2981, 2983, 2985, 2987, 2989, 2991, 2993, 2995, 2997, 2999, 3001, 3003, 3005, 3007, 3009, 3011, 3013, 3015, 3017, 3019, 3021, 3023, 3025, 3027, 3029, 3031, 3033, 3035, 3037, 3039, 3041, 3043, 3045, 3047, 3049, 3051, 3053, 3055, 3057, 3059, 3061, 3063, 3065, 3067, 3069, 3071, 3073, 3075, 3077, 3079, 3081, 3083, 3085, 3087, 3089, 3091, 3093, 3095, 3097, 3099, 3101, 3103, 3105, 3107, 3109, 3111, 3113, 3115, 3117, 3119, 3121, 3123, 3125, 3127, 3129, 3131, 3133, 3135, 3137, 3139, 3141, 3143, 3145, 3147, 3149, 3151, 3153, 3155, 3157, 3159, 3161, 3163, 3165, 3167, 3169, 3171, 3173, 3175, 3177, 3179, 3181, 3183, 3185, 3187, 3189, 3191, 3193, 3195, 3197, 3199, 3201, 3203, 3205, 3207, 3209, 3211, 3213, 3215, 3217, 3219, 3221, 3223, 3225, 3227, 3229, 3231, 3233, 3235, 3237, 3239, 3241, 3243, 3245, 3247, 3249, 3251, 3253, 3255, 3257, 3259, 3261, 3263, 3265, 3267, 3269, 3271, 3273, 3275, 3277, 3